

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Bu kitabın hazırlanmasında, MEB Alman Klasikleri dizisinde yayınlanan birinci baskısı temel

alınmış ve çeviri dili günümüz Türkçesine uyarlanmıştır.

Yayına hazırlayan : Egemen Berköz

Dizgi : Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş.

Baskı : Çağdaş Matbaacılık Yayıncılık Ltd. Şti.

Kasım 2000

GOETHE

IPHIGENIE TAURIS'TE

(Iphigenie auf Tauris)

Almancadan çeviren:

Prof. Selahattin Batu

IPHIGENIE TAURIS'TE

KİŞİLER

IPHIGENIE.

THOAS, Tauris Kralı.

ORESTES.

PYLADES.

ARKAS.

YER

Diana Tapınağı önündeki koru

BİRİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Iphigenie.

IPHIGENIE

Bu yaşlı, sık yapraklı, kutsal korunun, sizler

Kararsız dal uçları, varır gibi ürküyle

Tanrıçanın kutsanmış, yüce tapınağına

Gölgelerinize geldim, titreyerek saygıyla,

Sanki bu kutsal yere ilk ayak bastım demin

Ve bir türlü buraya alışamıyor yüreğim.

Baş eğdiğim bir ulu, yüksek istenç, burada

Kaç yıldır bu toprağa beni bağlı tutmada,

Garibim buna karşın daha dün gelmiş gibi.

Ah, irak tutan deniz, sevdiklerimden beni -

Ve Ellenler yurdunu ruhumla aranarak

Günler boyu kıyıda bekliyorum engini;

Yalnız o boğuk sesler, bir köpüren gürleme

Atılan dalgaların yanıtı iniltime.

Eyvah, baba, kardaştan, gurbet ellerde yalnız,

Yaşlı bir ömür sürer! Ve acı aralıksız

Koparır dudağından mutluluk denen gülü,

Her an baba evini aranır durur gönlü,

O ev ki ilk ışığı gördü onun koynunda,

Güneş mavi gökleri önüne serdi onda,

Ve o ilk dostlukları orda tattı, o zaman,

O bağlar, tatlı bağlar ki çıkmaz hiç akıldan.

Yakınmıyorum asla gökteki tanrılardan.

Fakat kadınlar yalnız acınır halde olan.

Egemen olan erkek savaşlarda ve evde.

Çare bulur derdine uzak, gurbet ellerde.

Sahiplik zevki onun, utkunun tacı onun.

Ölüm bile son ünü ve son kıvancı onun.

Ne küçük buna karşı, ah, kadının yazısı!

Hoyrat bir ere bile baş eğmek tek muradı,

Ödevi, avuntusu. Ve düşünün bir kere

Ne yoksulluk, bir kadın düşerse yaban ellere!

İşte ben, beni Thoas, o soylu er, burada

Ağır, kutsal tutsaklık bağlarıyla tutmada.

Ah tanrıçam, ölümden kurtarıcım, ne acı

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Sana itiraf etmek kalbimdeki utancı.
Sessiz bir azap demek burdaki hizmetime.
Oysa özgür bağıştı yaraşan onuruma.
Ben de yardım bekledim hep senden, Dian, inan,
Bugün de gene benim, katından yardım uman.
Beni kutsal, okşayan kollarına aldın sen.
Bir kralın atılmış kızını kurtardın sen.
Evet, sen, Zeus kızı, o ulu kahramanı,
Kızı bile isteye korkutulmuş olanı,
Agamemnon adlı o tanrıya eş yiğidi,
En sevdiğini sana sunmaya getireni,
Devrilen surlarının önünden Troya'nın,
Eşiğine onurla ilettinse yurdunun,
Karısını, oğlunu ve kızı Elektra'yı,
Güzel hazinelerini bağışladınsa, artık
Beni de götür yurda, sevdiklerime, Dian,
Kurtar beni, ey beni bir ölümden kurtaran,
Buradaki yaşamdan, bu ikinci ölümden.

İKİNCİ SAHNE

Iphigenie, Arkas.

ARKAS

Beni gönderen kral tanrının eşiğine,
Esenlikler dileyen Dian rahibesine.
Yeni, eşsiz utkular kazandırdığı için
Şükür günüdür bugün tanrıçaya Tauris'in.
Koşup geldim önünden kralın ve ordunun.
Müjde! Kral geliyor, yakınlaşıyor ordu.

IPHIGENIE

Hazırız bir onları gereğince kabule,
Karşılar tanrıçamız acıma ve sevinçle
Kral Thoas elinden sunulan kurbanları.

ARKAS

Ah! Sen kutsal rahibe! Bu yere onur veren.
Sayılan, saygılarla ağırlanan erden!
Uğur sayardık bunu bil ki kendimiz için.
Daha aydın, sevinçli ışıydı gözlerin.
Henüz kalbin acının gizemiyle örtülü,
Çözülmez gizle dolu, karanlığa gömülü,
Ve bizler kaç yıllardır bekleriz hiç durmadan
Bir söz söyleyen diye içini bize açan.
Fakat ilk tanıdığım günden beri seni ben
Hep o gizemli bakış, titredim, ürküten.
Demirlerle bağlanmış sanki ruhun göğsüne.

IPHIGENIE

Yaraşan budur bize, yurttan atılanlara.

ARKAS

Kendini atılmış mı sanıyorsun burada?

IPHIGENIE

Yurdu sayılır mı hiç insanın gurbet eller?

ARKAS

Gurbet el oldu demek kendi yurdun, bu yerler.

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

IPHIGENIE

Bu nedenden umuyor burda kanayan kalbim.
Daha küçücükken ben, Hellas'ta, evimizde,
Yürek bağım pek zayıfken henüz sevdiklerimle,
Ana, baba, kardeşi bilir bilmezken henüz,
Ve biz çocuklar evde, körpe fidanlar gibi
Atalar yurdu denen bu yüzyıllık ağacın
Kocamış gövdesinden fışkıran dallar gibi,
Göklere boy atmaya çabalarken, ansızın
Bir yabanın ilenci tutup bileklerimden
Kopardı, aldı beni bütün sevdiklerimden,
Demir ellerle kırdı o kutsal, güzel bağı,
O zaman bitti hepsi, gençliğin çiçeklenen
Sevinci, şen günleri, o mevsim baştan başa.
Kurtulan benim yalnız, ben kaldım bir başıma,
Üzüncü bir gölge gibi, ve artık açmayacak
Yaşamın taze sevinç çiçekleri içimde.

ARKAS

Karayazılıyım der, bu adı verirsen sen kendine
Hak kazanırım sana iyilik bilmez demeye ben de.

IPHIGENIE

Şükrettim size her gün.

ARKAS

Fakat içten gelmeyen,
Bir şükür ki karşılık değil gördüklerine,
Mutlu bir yaşam değil gülen bakışlarında,
Yürekten yaklaşış değil seni ağırlayana,
Alıp getirdiği gün gizemli bir el, hanı,
Bu tapınağın önüne yıllarca önce seni
Theas çıktı karşına, tanrı göndermiş gibi,
Sana karşı sevgiyle, saygıyla dolu kalbi,
Ve bu kıyıları dostça kucak açmıştı sana.
Bu kıyıları ki korku verirdi her yabana
Ve hiç kimse yoktu ki gelip de, senden önce,
Sunulmasın burada tanrıya kurban diye,
Bu kutsal mermerlere akıtmamasın kanını.

IPHIGENIE

Özgürce soluk almak mıdır yaşamak yalnız!
Ne acıklı bir yazı, ki bu kutsal tapınakta
Görmeye gelmiş bir gölge gibi kendisini
Yalnızca yas tutup dolaşmak düştü bana?
Ve ben nasıl bilinçli, mutlu bir ömür derim
Ona, ki her günü bir başka yasla dolmada
Ve bizi alıp sessiz sürüklemeye burdan,
Lethe'nin kıyısında, bir ağıt gibi gamlı,
Sayısız ölümlerin yaslı alaylarına?
Vakitsiz bir ölümdür boş geçen ömrün adı.
Ve bana düşen de bu acı kadın yazısı.

ARKAS

Senin soylu gururun kendine yetişmemen.
Acı da olsa sana bağışlarım bunu ben.
Çalan da budur senden yaşamak sevincini.
Bir şey yapmadın mı sen geldiğin günden beri?
Öyleyse kim kralın yaşlı gönlünü açan?
Neşe veren o kalbe? Kim, eski, kan akıtan
Yasanın yargısını sevgiyle, tatlı dille
Durduran? O yasa ki kim gelse bu kıyıya
Islardı şu ak taşı akan sıcak kanıyla.
Ve kimdi tutusakları bir kesin kesen ölümün
Kurtararak kaç kere yurtlarına döndüren?
Diana değil miydi kızacak yerde sana,
Öfkelenecek iken her eksilen kurbanı

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Kabul eden duanı katında, acımayla?
Utku değil mi şimdi çevresinde ordunun
Şu uçan kanat kanat, göğü sevinç dolduran
Önde koşarak halka müjdeyi ulaştıran?
Bizi yıllardan beri yürekli ve bilgece
Yöneten kral şimdi tadınca sevgiyi de
Daha iyi bir yazıya kavuşmadı mı herkes?
Sayende oldu bunlar, bizler o günden beri
Daha kolay karşılar olduk payımıza düşeni.
Boş geçen bir ömür mü bütün bunların adı?
Varlığın, yüz binlerce mutluluğun kanadı,
Yaralara merhemse, aydın yüreğinle sen
Bir kutsal kaynak gibi ışığını verirken,
O yurda ki katına tanrı yolladı seni
Ve her gelen yabancı ölümle ağırlayan
Kıyılarından uzağa sensin hep ışık tutan,
Gösteren gariplere kurtuluşu, engini?

IPHIGENIE
İleriye bakan göz azı, küçüğü görmez,
Yapılacak neler var, daha ne kaldı bilmez.

ARKAS
Olur mu yaptığının değerini bilmez kişi?

IPHIGENIE
Ayıplanır her kim ki hesaplar yapar işi.

ARKAS
Ve bir gerçek değeri gururla geçer, görmez,
Sahteyi de aksine gökten yere indirmez.
Ayıplanır böyleler, fakat sen inan bana,
Değer ver şu sözüme, sana bağlı olana:
Bugün gelir de kral konuşursa seninle,
Kolaylaştır içini açmayı, tatlı dille.
IPHIGENIE.
Korku vermede bana her sözün, her sözcüğün.
Kaç kere ne güçlülle kaçındım bu sözlerden.

ARKAS.
Düşün ne yaptığını ve nerededir çıkarın.
Oğlunu yitireli kral yalnız kuruntu,
Sarayında da çok az güven duyduğu,
Hatta bu azlığa da bütün değil inanı.
Hep kuşkuyla görmede burdaki soyluları,
Onları ayrı, ayrı aday saymada tahta.
Yüreğini tek başına kocamak korkutmada,
Kuşkulu başkaldırıdan, bir vakitsiz ölümden,
Scythli değer vermez, bilirsin söz oyununa.
Kralısa bu işte hiç dikkat etmez kendine.
Buyruk verir yalnız o ve yapar, konuşmadan.
Hoşlanmaz kaçamaktan, gereksiz konuşmadan.
Denemez söz yoluyla amaca erişmeyi.
Onun'çin güçleştirme ona sen bu ödevi,
Uzak durarak ona, yahut asık bir yüzle.
Yarı yoldan karşıla onu, tatlı bir sözle.

IPHIGENIE
Hızlandırmam mı gerek gözdağını elimle?

ARKAS
Gözdağı mı demeli evlenme isteğine?

IPHIGENIE
Bu dediğin benim'çin en korkunç şey yaşamda.

ARKAS
İyi karşıla onun bu isteğini, güven ona.

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

IPHIGENIE

Eğer kurtarırsa önce korkumdan beni.

ARKAS

Niçin sakladın ondan hep atanı, dedeni?

IPHIGENIE

Çünkü gizemli bir yüz yaraşır rahibeye.

ARKAS

Kral için hiçbir şey olmamalı giz diye.
Duyumsar o bunları sana hiç sormasa da,
Ve duyar ta içinde, duyar büyük ruhunda
Gözlerinden dikkatle kaçıp gizlendiğini.

IPHIGENIE

Yoksa kral küskün mü sakın, bana kırgın mı?

ARKAS

Görünüş öyle gibi, gizliyor amacını.
Gerçi hep sessizce geçirir adını,
Buna karşın bir sözcük, söylenmiş şöylece,
Birkaç söz yetti bana, bu düğümü çözmeye,
Anladım gönül vermiş kral sana çoktandır.
Brakma, yalvarırım, onu kendi haline,
Ve karanlık görerek yeryüzünde her şeyi,
Kurmasın senin için ölümden beter şeyi.
İnan ki son pişmanlık yarar vermez o zaman.

IPHIGENIE

Nasıl? Kral benim'çin hiçbir soylu yüreğin,
Adına saygı duyan her yigidin, erkeğin
Düşleminden geçmeyen bir tuzak mı kurmada?
Tanrının mihrabından, tutup kolumdan beni
Doğruca yatağına sürümek mi isteği?
İsteddiği buysa, ben el açarak tanrıma,
Çağırırım ünümle gökleri yardımına
Ve mutlu Diana'yı, hepsinden önce onu,
Korur o, esirgemez rahibesinden bunu,
O kızlar tanrıçası bir kızı yalnız komaz.

ARKAS

Sakin ol, öyle taşkın bir isteyiş, bir tutku
Değil sürüyen onu, kral bunlardan ırak.
O ne bir delikanlı, ne bir toy, bu kesin, bak.
Benim korkum bir kötü karara varır diye,
Ve verdiği kararı yapar başarır diye,
Çünkü çelinmez ruhu onun, dur, aman bilmez,
Yalındır bir zağlı kılınç gibi, ele gelmez,
Onun'çin ricam senden güven gösterme,
Başka şey veremezsen, dost elini ver ona,
Yatıştır yüreğini saygılı minnetinle.

IPHIGENIE

Ah, söyle bildiğini, başka ne varsa söyle.

ARKAS

Üstünü ondan öğren, işte göründü kral.
Sen ağırlarsın onu her zaman, yücelterek
Ve kendi yüreğin sana yol açacak şimdi de,
Buyuracak bir dosta dostluk göstermeyi de,
Soylu bir kandan gelen erkeği, ırak, yakın,
Her yere alır gider tatlı bir sözle kadın.

IPHIGENIE

(Yalnız.)

Bilmiyorum nereden, hangi yoldan giderek
Bu dostun sözlerini yapmak, başarmak gerek
Buna karşın krala dost görünmek dileğim,

İyiliği çok bana, tatlı söylemeliyim.
Bu ödevi başarmak, yakarım bu tanrılardan
Tatlı bir söz söylemek, gerçekten ayrılmadan.

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Iphigenie, Thoas.

IPHIGENIE

Ak yazılı kılışın seni tanrıçam nimetleriyle,
Devletin, saltanatın, şanınla ve ününle,
Mutlu yaşa ve mutlu etsin sevdiklerini.
Kabul etsin yakarımı, tüm dileklerini.
Yurdunu, budununu yönet sen saltanatla.
Mutlu ol benzersiz ve eşi az bir yazgıyla.

THOAS

Hoşnut olurdun eğer ulusum övse beni.
Kazançlarımı tadan başkaları, daha çok.
Ak yazılı ona derler, han olsun, köle olsun,
Yuvadan ak yazılı, evinde rahat olsun.
Sen paylaştın benim en dayanılmaz acımı,
Düşman yere serince biricik kıvancımı,
Oğlumu, bir kılıçla çekip alınca benden.
Duymadım yuvamdaki gurbeti yıllarca ben
Öç isteği içimde yaşadıkça benimle.
Fakat şimdi yatışmış, düşmanımdan elimle
Öç alarak dönüncü yurduma sağlam, esen
Bir ses aradım evde, kalbimi sevindiren,
Fakat yok. Her köşede acı boğmuş sevinci.
Ferahlatan uysallık, eğilen göklerdeki,
Yerini bir karanlık üzüntüye bırakmış,
Her gönüle yarının büyük tasası yetmiş
Ve isteyerek değil bana başeğışleri,
Bir oğulsuz kralın peşinden gelişleri.
İşte bugün de geldim katına tapınağın
Utku'çün yalvardığım, utkuya şükrettiğim
Kaç defa tanrılara el açtığım eşiğe.
Bir eski dilek bugün egemen yüreğime
Bir istek ki bunu sen kalbimin dileği bil,
Hem senin bildiğin, beklemediğin değil,
Umutum seni alıp götürmek burdan bugün
Bir yavuklu olarak, bana ün, ulusa ün,
Ve seni ulaştırmak sarayıma elimle.

IPHIGENIE

Kral, bir yaban için bu iyilik çok bence.
Devletine sığınmış bir mutsuz karşındaki,
Bu kıyıda dinginlikten başka bir şey ummayan,
Ve sen de kanadını esirgemedin ondan.

THOAS

Doğru bulmaz hiç kimse, hiçbir ulus halini,
Bir gizem perdesiyle aslını gizlemeni
Geldiğin günden beri hepimizden, herkesten.
Bu kıyıda her yaban ürperir dehşetinden,
Yaşa buyuran bunu, zorlayan bizi buna.
Yalnız sen ki bu yerde her yasal hakka sahip,
Bir konuk ki hepimiz ağırladık sevinçle
Kendi başına buyruk ve özgürsüz işinde.
İnan bana ki senden hep güven bekledim ben
El konaklayan evde her konuktan beklenen.

IPHIGENIE

Kral, senden adımı, yurdumu sakladım,sa,
Soyumu gizledimse, söylemedimse sana,
İnansızlık değildi beni zorlayan buna.
Çünkü, ah, kimim, neyim öğrenseydin bir kere.
Bilseydin hangi ilenç sürümüş yad ellere
Yurdunda, ülkende ağırladığın başı,
Nefret olurdu bana kalbinin tek yoldaşı,
Titrerdin, ürperirdin bu karayazılıdan
Kalmazdı artık bana ulu gönlünde inan
Ve bana tahtına eş olmayı önermeden
Vakitsiz kovar beni çıkarırdın ülkenden.
Ve belki yurduma bile dönemedi ben,
Ermeden ana, kardaş kollarında sevince
Sürürdün yoksulluğun karanlığına beni.
O yoksulluk ki bekler her yurttan sürüleni,
Her yerde ve her zaman korkunç pençeleriyle.

THOAS

Kararı her ne olsa senin için göklerin
Baba ocağın için yazgı ne derse desin,
Gelmiş günden beri konuk diye yurdu sen,
Eksik değil acıması tanrıların üstünden
Sen de bir günahlıyı korudun demek için
Çok söz demesi gerek bu yolda çok kişinin,
IPHIGENIE
Acıma getiren sana iyiliğin, konuk değil.

THOAS

İlençlilere iyilik göklerce uygun değil.
Onun için gizini saklama, söyle artık
Bunu dileyen senden bir hak düşmanı değil
Tanrıçaydı getiren seni yurdundan bana,
Onca nasıl kutsalsan, öyle kutsalsın bana.
Her işareti onun yasa bana yarın da:
Bir gün yurduna dönmek dileyince yurdundan,
Özgürsün, kendini özgür say, burdaki bağlarından.
Fakat sonsuza kadar kapalıysa yol eğer
Ve tüm evin ocağın, yurdundan sürülmüşler,
Yahut eşsiz bir yıkım söndürmüşse yuvanı,
O zaman benimsin sen, binbir yasayla benim,
Açık söyle, bilirsin, ben sözümün eriyim.

IPHIGENIE

Kolay, kolay çözülmez dil eski bağlarından
Uzun yıllar saklanan bir gizi açmak için.
Çünkü böyle bir gizi açıklayınca dost
Geri dönmek bir daha derinliğine kalbin,
Tanrılara bağlanır bunda kâr da, zarar da,
Dinle! Ben Hellas'taki Tantalus soyundanım.

THOAS

Ne kayıtsız söyledin böyle büyük bir sözü.
Atamam diye mi andın o kimseyi, ki dünya
Erişmiş bilir en büyük iyiliğine tanrıların?
Bu o Tantalus mudur, ki Jupiter vaktiyle
Sofrasına alırdı, öğüt isterdi ondan?
Ve yılların verdiği anlamla yüklü olan
Sözlerini dinlerdi mutlu tanrılar bile,
Bir bilici dinler gibi saygıyla ve gönlüyle?

IPHIGENIE

Evet o, fakat bence bu iyilik doğru değil,
Tanrıların insanı eşten sayması yanlış.
Nerde gereken o güç ölümlüler katında
O yükseklerde başı dönmeden kalmak için?
O ne soysuz biriymi, ne de düşük bir hain

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Yalnız bir uşak olmak ona çok büyük gelir
Ve yalnızca bir insan, yoldaşı olmak için
Ül Tanrı Zeus'un. Böylece yazgısı da
İnsan yazgısı oldu, en sert yargıyı giyerek.
Şairler onu anar sonsuz gururlu diyerek
Bu kibri ve vefasız oluşu yıktı onu.
Tanrılar sofrasından bir utançlı ölümle
Tartarus kıyısına sürüdü, itti onu.
Ah! Onun bütün soyu taşı bu kini h%l%.

THOAS

Atalar günahı mı bu soya yüklenen kin?

IPHIGENIE

Gerçi o zorlu göğüs, dev göğsü gibi metin
Ve o Titanlardaki eşsiz güç, özden gelen,
Oğullara, toruna kalan mirastı kısmen.
Fakat demir bir çember sarıp alınlarına
Gizledi o korkulu bakışlarından tanrı,
Doğru yolu, ölçüyü, bilgeliliği ve sabrı.
Onlarda bir kuduran öfke olurdu her hırs
Ve kükrerdi dört yana kabararak, sınırsız.
Önce Pelops, o zorlu, büyük, eşsiz istenç,
Tantalus'un öz oğlu, öldürüp aldatarak
Aldı Hippodamien'i, Denomaus kızını,
O dünyanın kuşkusuz en güzel kadını.
İki oğul, Thyest'le Atreus, doğru ondan
İsteğine karşılık kocanın karısından.
Bu iki genç kıskanır babalarının içten
Sevgisini ilk oğla, bir başka sevgiliden.
Gizlice birleştirir bu kin iki kardeşi,
Ve kardeş öldürmek olur bu çiftin de ilk işi.
Baba, Hippodamien'e, öldüren sanarak onu,
Gelir haykırp kükrer, geri ister oğlunu
Ve akıtır kanını o da kendi eliyle.

THOAS

Niçin bu susuş birden? Haydi çekinme, söyle.
Gösterdiğin inandan pişman olma! Devam et!

IPHIGENIE

Ne mutlu atalarını sevinçle ananlara!
Büyük atalarıyla içten kıvananlara.
Ve onları gururla ele anlatmak ne hoş.
Bu güzel zincirin son halkası olmak ne hoş.
Çünkü bir evden ne bir canavar çıkar birden,
Ne de bir yarı-tanrı, önce bir çok kötüler
Ve iyiler gelir ki bunlar sonunda bir bir
Bu dünyanın ezincini, sevincini getirir.
Babaları öldükten sonra Atreus, Thyest
Egemen olurlar kente, el birliği ederek.
Bu birlik uzun sürmez. Ve Thyest çok geçmeden
Kardeşinin aile namusunu lekeler.
Atreus da öç alır, onu ülkeden sürer.
Fakat Thyest kafasında korkunç düşüncelerle,
Bir oğul kaçırmıştı Atreus'tan gizlice,
Ve kendi oğlum diye büyütmişti bu eri
Kinle, öç duygusuyla doldurup yüreğini
Gönderir onu bir gün kralın başkentine,
Amcasına kıyarken babaya kıysın diye.
Fakat kötü yazgısı ele verir bu genci,
Kral da öldürtür gönderilen kişiyi,
Kardeşi oğlu diye, bir dizi işkenceyle.
Kimdi öğrenir sonra, fakat çok geç, bilmeden
Bu kanlı sarhoşluğa önünde kurban giden.
Sökmek için yüreğinden sonsuz bir öç hırsını
Kurar, sessiz öçlerin belki en kanlısını.
Ve barışmış görünüp dingin, tatlı sözlerle

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Çağırır kardeşini iki oğluyla kente,
Yakalar iki genci, boğazlar acımadan,
Ve pişmiş etlerini sunar karayazılı babaya,
Thyest kendi etini yiyince doya doya
Derin bir acı sarar yüreğini bilmeden.
Bir ses duyar kapıdan, sanır ki onlar gelen
Sorar çocuklarını. Ve o zaman Atreus
Dişlerinde bir kanlı sevinçle güle güle
Atar kesik başlarla bacakları önüne.
Ah! Çevirdin yüzünü dehşetle benden, kral:
Güneş de yüz çevirdi dehşet duyup o zaman,
Çıkıp şaşmaz yolundan o altın arabası.
İşte bunlar, gördüğün rahibenin atası
Ve de birçok yiğidin uğursuz alınıyazısı,
Şaşırmış kafaların yaptıkları örtmede
Geceyi baştan başa ağır kanatlarıyla.
Ve biz yalnız bir korkunç şafağı görmedeyiz.

THOAS

Sen de ört susuşunla bu loş sabahı, sessiz.
Yetsin bu dehşet artık! Söyle hangi tansıktır
Bu korkunç atalardan getiren seni bize?

IPHIGENIE

Atreus'un en büyük oğlu Agamemnon'du,
Babam o. Fakat size şunu söyleyeyim ki
Ben onda ömrümün ilk gününden beri, seçkin,
Yetişkin eri sezdim. Anam Klytemnestra
İlk aşk meyvesi diye beni doğurdu ona,
Sonra da Elektra'yı. O zamanlar böylece
Egemendi kral yurda yıllar boyu sessizce.
Kavuşmuştu Tantalus evi dinginliğine.
Fakat bir şey eksikti bu yuvanın yazısında,
Bir oğul yoktu evde, bu dirlikli yuvada.
Ve bu büyük istek de henüz gerçekleşmişken,
İki kız kardeşiyle Orestes daha büyürken
Bir yıkım daha geldi, bu eve kanat gerdi,
O savaş haberini siz de duydunuz elbet.
Bütün Elen beyleri, toplayıp güçlerini
Kaldırılan en güzel kadının öcü için
Toplanmıştı önünde Trova burçlarının.
İşitmedim henüz ben kent elde edildi mi,
Öc alınıp düşmandan amaca erildi mi.
Babamdı başlık eden Elenler ordusuna.
Boşuna bekliyordu ordu Tauris koyunda
Uygun bir yel essin de denize çıksın diye.
Çünkü Dian kızgındı büyük başbuğa, orda
Tuttu bu atılışı ve Kalchas'ın diliyle
İstedi ilk kızını kraldan kurban diye.
Aldatıp getirdiler evden anamla beni,
Gelip attılar orda kurban taşına beni,
Sundular adak diye başımı tanrıçaya.
Fakat yatışmıştı o, istemedi kanımı,
Kurtardı, aldı beni, kırmadı kanadımı,
Bir buluta sararak ırak etti gözlerden;
Ancak bu tapınakta göz açtım bu ölümden.
Benim o, Iphigenie, torunu Atreus'un,
Agamemnon'un kızı bu seninle görüşen,
Ve malı tanrıçanın, o beni mal edinen.

THOAS

Ne bir ayrı üstünlük, ne de bir fazla inan
Deminki yabancıya, şimdiki han kızından.
Yineliyorum sana gene ilk önerimi:
Gel ardımdan ve paylaş benimle her şeyimi.

IPHIGENIE

Ben böyle bir adımı nasıl atarım, kral?

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Yalnız, beni kurtaran o tanrıça değil mi
Bu adanmış yaşamın üstünde hakkı olan?
Sığındığım bu yeri o seçti burda bana.
Olası ki ömrünün son sevinci olarak
Saklayan da o beni babam için bu yerde,
Cezalandırıp onu yeter bir ceza ile.
Ve ben onun çizdiği yola değer vermeden
Nasıl kalırım burda, bağlanıp ona karşın?
Zaten el açıp göğ, yalvardım tanrıçaya,
Belirtsin bana diye, yazım burda kalmaksa.

THOAS

O tanrısal işaret, burda bulunman senin.
Kaygılanıp bu tür kaçamaklardan çekin.
Çok söz etmekten amaç hayır demektir yine,
Bu sonuç gizli kalmaz neylesen dinleyene.

IPHIGENIE

Sözler değildir elbet yalnız göz kamaştıran,
Bendim bütün gizini sana kalbimin açan.
Ve demin sendin yine, ana babama karşı,
Kardeşlerime karşı gönülden duygularla
Özlemlik gereğini belirten, sözlerinle.
Eski sofalar, odalar evimizde bugün de
Fısıldaşır adımları gizlice gamlı, yaslı.
Sevinç çelenkleriyle bezenecek, gülecek
O yuvada her sütun bir gün burdan dönünce.
Ah ne olur göndersen beni yurduma artık!
Bu en son sevinç bize ve en büyük mutluluk.

THOAS

Dön öyleyse! Ne diyorsa yüreğin, onu yap!
Sağgörünün sesini, öğüdünü dinleme!
Bırak tam kadın gibi kendini içgüdüne,
Ve tutup kollarından seni bağınsız, bağısız,
Bu güç dilediği yere sürüsün, atsın.
Tutuşunca yüreği bir istek aleviyle
Tutamaz bir kadını en tanrısal bağ bile,
Kandırır, alır, gider babasından, erinden
Onların deneyimli, vefalı ellerinden.
Ve söner o içinde birden tutuşan alev,
Sürükler yüreğini boşuna bağlı, yeter
Bitmeyen gücüyle inandırmanın altın dili.

IPHIGENIE

Bana verdiğin soylu sözü anımsa, kral.
Gösterdiğim inana bu mu yanıtın senin?
Her şeyi dinlemeye hazırydın daha demin.

THOAS

Bu hiç akla gelmezdi, hazır değildim buna.
Fakat hazır bulunup beklemeliydim bunu:
Bilmiyor muydum senin bir kadın olduğunu?

IPHIGENIE

Zavallı cinsimizi böyle horlama, kral.
Göz kamaştırmasa da öyle sizinki kadar
Soysuz değildir silahları kadının.
Üstün gelirim sana bir noktada, inan ki,
Senden iyi bilirim senin mutluluğunu.
Sanıyorsun, kendini ve beni tanımadan,
Yakın bir bağ mutluluk yolunda bağlar bizi.
Ve iyi niyetinle, cesaretle dopdolu,
İstiyorsun yerine getireyim arzunu.
Fakat şükür borçluyum gökteki tanrılara,
Güç verdiler bana razı olmamak için
Kendilerinin uygun görmediği bu bağa.

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

THOAS

Tanrı sözü değil, bu dil yüreğinin dili.

IPHIGENIE

Yüreğimizden geçer tanrı sözünün yolu.

THOAS

Benim de hakkım yok mu bu sözü dinlemeye?

IPHIGENIE

Üstün gelir fırtına o tanrısal ezgiye.

THOAS

Demek yalnızca rahibe duyar tanrı sesini.

IPHIGENIE

Prenslere seslenir herkesten önce o ses.

THOAS

Seni, kutsal ödevin ve Zeus sofrasında
İris'le aldığın konum bir yaban ölümlüden
Daha çok yaklaştırır ölümsüz tanrılara.

IPHIGENIE

Öyleyse cezası bu, güvenmemin sana.

THOAS

Ben bir insanım, artık bitirelim bu konuyu.
Sözüm şu: Sen burada tanrıçanın beğenip
Seçtiği rahibe kal ve bağışlasın Diana
Bütün günahlarımı bugüne kadar bana.
Çünkü içimden gelen inana karşı koyup
Yoksun ettim kurbandan nice zamandır onu.
Bilirsin yaklaşılamaz bir yaban esenlikle
Bu kıyıya, her zaman ölüm karşılar onu.
Yalnız sen unutturdun bana bu öz ödevi,
Sevimli dostluğunla bağlayıp yüreğimi.
Ve ben k%h kızım gibi severek seni içten,
K%h nişanlım sanarak seni sevinerekten
Bağladım bir büyülü bağla kalbimi sana,
Unuttum görevimi, uyuttum duygularımı,
Duymaz oldum ulusun yakınma seslerini.
Haykırarak bu ulus şimdi oğlumun, hatta,
Vakitsiz ölümünden beni suçlu tutmada.
Halk kurban istemede sürekli, açık açık
Karşı duramam buna senin yüzünden artık.

IPHIGENIE

Kendim için değildi, bunu ben istedimse,
Yanırlır tanrıları kana aç sanan kimse.
Kendi öz hırslarını, kanlı dileklerini
Tanrıların üstüne atarlar böyleleri.
Beni alıp kurtaran tanrıça değil miydi?
Ölüme üstün tuttu burdaki hizmetimi.

THOAS

Çevirip yorumlamak düşmez bize asla
Kutsal gelenekleri oynak kavrayışımızla,
Anlam vermek onlara düşüncemize göre.
Sen başar ödevini, ben de kendiminkini.
İki yaban tutuldu, gizlenmişler kıyıda,
Mağrada, niyetleri pek hayra yorulmayan
Ve şimdi elimdeler bunların ikisi de.
Bunları tanrıçaya sun sen eskisi gibi,
Kurbandı tanrıçanın yıllardır özlediği.
Gönderiyorum şimdi, görevin belli sence.

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Iphigenie.

IPHIGENIE

(Yalnız.)

Bulutların var, esirgeyen tanrıça,
Gizlemek için günahsızları.
Pençelerinden yazgının, onları
Kurtarırsın sen, alır gidersin
Denizler üstünden, dağlar üstünden
Dilediğin yere, bildiğin gibi,
Esen rüzgârların kanatlarında.
Aydın bilgesin sen, yarını bilir,
Geçmiş senin için geçmiş değildir.
Geceye can veren ışığın gibi,
Dünyayı ışığınla sarışın gibi,
Üstündedir gözün sevdiklerinin.
Ah, kurtar ellerim kan akıtmayın!
Kan erinç, mutluluk getirmez asla,
Düşlemi rasgele öldürülenin
Gözetler kafasında uğursuz saatleri
O karayazılı, dileksiz kan akıtanın
Çıkmaz yüreğinden korkular, asla.
Çünkü ölümsüzler sever insanı,
İnsanın türlü türlü, has soylarını.
Severler geçici ömründe ona,
Tanrıların sonsuz, öz göklerini,
Gökleri görmenin has sevincini
Bir an tatsın diye gün bırakmayı.

İKİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Orestes, Pylades.

ORESTES

Bastığımız bu toprak ölüm yolu: Her adım
Bir kat daha dinginlik getirmede ruhuma.
Yalvardığım gün yardım için, kurtarsın diye
Öç alıcı ruhların elinden, Apollon'a,
Bana o, kurtuluşu, yardımı, umut dolu
Tanrısal sözleriyle, Tauris'e egemen olan
Sevgili kardeşinin tapınağında gösterdi.
Bana kurtuluş için burayı salık verdi.
İşte çıkıyor sözü, bütün iç sızıyı, acı
Son bulacak burada, ödenip yaşamımla.
Sıkıp bir Tanrı eli yüreğimi avcunda
Karartmada aklımı, fakat böyle ne kolay
Ayrılmak benim için güzel gün ışığından.
Yazılmamış meğerse Atreus'un soyuna
Zafer tacı giyerek ölmek er meydanında,
Ve ben de atalarım, babam gibi acıklı,
Kurban hayvanı gibi dökeceksem kanımı

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Öyle olsun! Burada, mihrap önünde ölmek
Daha mutludur bence, akraba katillerin
Boğuştukları uğursuz yerde can vermekten.
Rahat bırakın beni o zamana kadar, siz!
Yeraltı tanrıları! Yürüdüğüm yollarda
Salgın köpekler gibi beni izleyensiniz!
Damla, damla dökülen kanım sizin için iz!
Bırakın beni! Irak değil size inişim
Gün ışığı ne sizi, ne beni görsün artık!
Yeşil ipek giyinmiş alanı yeryüzünün
Oyun alanı değil mezar kurtları için!
Arar bulurum sizi orda, yer altında ben:
O donuk, o sonu yok gecede birdir herkes.
Yalnız sen, Pyladesim, sen ki gittiğin yolda
Suçumun suçsuz eşi, karagün yoldaşımsın,
O ülkeye sürümek seni, ne acı bana!
Böyle vakitsiz hem de. Bil ki unutuş, korku
Yalnız senin yaşaman yahut ölümün bana.

PYLADES

Daha ben senin gibi hazır değilim, Orestes,
İnmek için buradan gölgeler ülkesine.
Benim düşüncem başka: Buradan ben yeniden
Karanlıklara giden o karışık yollardan
Çözülerek yaşama çıkmayı özleyorum.
Ölümü kurduğum yok, düşündüğüm, umduğum
Acap öğütleriyle burdan tanrılar bize
Bir sevinçli kurtuluş yolu açar mı diye.
Korksak da, korkmasak da ölüm gelir, beklemez,
Tutamayız onu biz. Fakat gelip rahibe
Elini saçımıza doğru kaldırsa bile
Benim bir tek düşüncem yine kurtuluş olsun.
Kurtar ruhunu artık kara düşüncelerden.
Yaklaşan tehlikeyi hızlandırıyor kuşkun.
Unutma Apollon'un verdiği sözü bize:
O, yardımı, dönüşü, avuntuyu burada,
Bu kutsal tapınakta diye gösterdi sana.
İki anlama gelmez tanrı dilinde sözler.
Baskıya uğrayanlar bunu böyle sansa da.

ORESTES

Karanlık örtüsünü bu yaşamın başıma
Annem örttü daha ben küçücük bir çocukken.
Ve büyüdüm babamın eşi, örneği gibi,
Acıyla saldırırdım susan bakışlarımla
O babamı aldatan anamla aşığına.
Kaç kere kız kardeşim Elektra, sessizce
Otururken yankılı sofamızda, ben de
Seyrederdim yüzünü acı acı ağlarken;
Ocak başında, yaşlı, sokulur kucağına
Büyüyen gözlerimle dalar giderdim ona.
Sonra anlatırdı o, uzun uzun babamı
Onun büyüklüğünü ve ben ne çok isterdim
Yanında olmak onun, seyretmek doya doya,
K%h buraya isterdim, k%h gitmek Troya'ya,
Sonunda geldi o gün.

PYLADES

Ah bırak o günleri,
Ansın o günü, gece, cehennem perileri!
Biz büyük işler için, düşünerek her zaman
Taze bir güç alalım o güzel anılardan.
Kendi işleri için gereksinir tanrılar da
Bu sonsuz yer üstünde vicdanlı insanlara,
Ve sana güvendiler, bırakmadılar seni,
Yanına katmadılar babanın giderken o
Ölümler ülkesine, zorla yer altındaki.

ORESTES

Ah, yürüyüp peşinden bırakmasaydım onu.

PYLADES

Bırakmadılar seni, bu bana iyilik oldu.
Eğer sağ olmasaydın ne olurdu ben, bilmem
Çünkü yalnız seninle ve yalnız senin için
Yaşadım, yaşıyorum çocukluğumdan beri.

ORESTES

Anımsatma bana hiç o benzersiz günleri,
Özgürlüğü tadardım evinizde o zaman,
Senin o soylu baban aklı, iyi yüreğiyle
Can verirdi sararan o taze çiçeklere.
Sen, o şen delikanlı, her zaman neşeliydin,
Çevresinde bir esmer çiçeğin, güzel, hafif
Uçuşmaları gibi küçük bir kelebeğin
Beni taze yaşamla, sevgiyle çevreledin,
Ruhuma yaşamının sevincini üflerdin.
Unutup ben de bütün acımı ve yazgımı,
Gençliğin akışına bıraktırdım kendimi.

PYLADES

İşte o günden başlar ömrüm, sana sevgimle.

ORESTES

Daha doğru söylersin, yıkımım başlar dersin.
Şudur kara yazımda benim korkulu olan:
Ben bir vebalı gibi sürülenim yurdundan,
Bir gizli yasla ölüm taşıdığımı içimde.
Nereye ayak bassam, en sağ toprağa bile,
Çok geçmeden çevremde gülün bütün genç yüzler
Bu yavaş ölümümü açıklar yüreğime.

PYLADES

Eğer bir gün soluğun zehirlerse birini,
Benim, Orestes, ilk önce ölecek bu ölümle.
Yüreğim dolu değil mi cesaretle şimdi de?
Aşkla neşedir yalnız insana kanat olan
En büyük işler için.

ORESTES

Büyük işler mi? Evet,
Gözlerimin önünde benim o günler hı%l%,
O seninle birlikte dağ dere gezdiğimiz,
Birlikte av peşinde koştuğumuz o günler.
Ve büyük atalara yumrukça, yürekçe eş
Kılıçla topuz elde, gözlerimizde umut
Canavarlar, haydutlar izinde geçen günler.
Sonra da akşamları, dalıp engin denize
Susardık yaşlanarak sessiz birbirimize,
Oynardı dalgalarla ayak ucumuzda su,
Önümüzde uzardı yaşam sonsuz, umutlu,
Atılırdı birimiz elde kılıçla bazı,
Ve gelecek günlerin işleri, başarısı
Çevrelerdi sayısız yıldızlar gibi bizi.

PYLADES

Sınırsızdır bir ruhun iş başarma isteği,
İsteriz ki yapılan her iş vakit geçmeden
Ün alsın, büyük olsun daha ortaya çıkarken,
Yüceltip kuşaklarca, yıllarca, ülke ülke
Şairler hep bu işi dolasın dillerine.
Bir delikanlı, akşam, bürünüp gölgelere
Destanları içerken sesinde çalgısının
Ne hoş gelir kulağa yaptığı atalarının.
Verdiğimiz emekçe onlara benzese de
Başardığımız işler bizim hep eksik gene!

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Bizler her zaman böyle kaçanın ardındayız,
Yürüdüğümüz yolun farkında da olmayız,
Görmeyiz ataların yerde, yanımızdaki
Ne ayak izlerini, ne yaşam izlerini,
Onların ıraklarda, bulutlarla taçlanan
Ulu dağbaşlarında mutlu tanrılara eş
Gölgeleri peşinde koşmadayız durmadan.
Ben saymam ulusunun ilerde hakkındaki
Sağlayacağı ünü hesaplayan kimseyi.
Yalnız, ey delikanlı, böyle pek genç yaşında
Gördüğün işler için şükret sen tanrılara.

ORESTES

İzin verirse onlar eğer bir ölümlüye
Yıkımlardan kurtarıp aileyi, yuvayı
Yurdunu büyütmeyi, sınırı korumayı,
Kovmayı, yok etmeyi eski düşmanı yurttan,
Belki şükreder insan tanrılara o zaman,
Yaşamın bu ilk ve son büyük sevinci için.
Fakat bir cellat diye seçtiler onlar beni,
Her şeye karşın bana anamı öldürttüler,
Bir suçun başka suçla öcünü almak için
Bir işaretle beni yıktılar, yok ettiler.
İnan, Tantalusların alın yazısıdır bu.
Ve ırak şimdi bana, bu soyun son oğluna
Bir onurlu, günahsız ölüm.

PYLADES

Almaz tanrılar

Atalar günahının öcünü oğullardan;
İyi yahut da kötü, herkes yaptıklarının
Karşılığını alır, gider birlikte burdan.
İlenç değil esirgeme bize babadan kalan.

ORESTES

Esirgeme değil, sanırsam, bizi süren buraya.

PYLADES

Bir Tanrı istenci fakat bu, hiç olmazsa.

ORESTES

Öyleyse bu istenç yıkan, yok eden bizi.

PYLADES

Verilen buyruğu yap ve bekle ötesini.
Götür kız kardeşini buradan Apollon'a,
Bu iki kardeş orda, Delphi'de yerleşince,
Soylu, duygulu bir halkın saygısıyla çevrili,
Uzanır orda sana esirgeyen elleri,
Seni kurtarır onlar, yeraltı devlerinin
Ellerinden alırlar. Ve bu kutsal koruya
Cesaret etmez onlar zaten ayak basmaya.

ORESTES

Hiç olmazsa burada ölürüm erinç ile.

PYLADES

Benim düşüncem başka. Ben şimdi önlem alıp
Bağladım olanları kafamda olacakla.
Bir yol aradım buldum sessizce, ustalıklı
Belki olgunlaşmada büyük yapıt çoktandır
Tanrılar kurulunda. Özlemi Diana'nın
Kurtulmak barbarların bu yalçın kıyısından,
Onların insan kanı döken kanlı elinden.
Bu güzel başarı da burda bize düşmüştü,
Bizim bu büyük ödev, fakat garip bir talih
Tuttu, durdurdu bizi önünde bu kapının.

ORESTES

Sen ender bir sanatla, akıllıca bağlayıp
İsteğinle kararını bir ettin tanrıların.

PYLADES

Nedir insan aklının değeri, söyle, sence
Tanrısal istenci duyup sezinlemeyince?
Bir Tanrı çok suçlar işlemiş temiz, soylu
Bir yiğide en ağır ödevi yüklemeye,
Bize olmaz geleni öldürmek istemeye.
Hizmet eder kahraman utkusuyla, acıyla
Kendini alkışlayan dünyaya, tanrılara.

ORESTES

Yaşamak ve iş görmek bana düşmüşse eğer
Bir tanrı alsın benim ağırlaşan alnımdan
Bu azabı, acıyı ve bir ana kanıyla
Islanmış, çamurlanmış ölüm semtine giden
Yoldan kurtarsın beni. Kurutsun esirgeyip
Beni sonsuza kadar lekeleyen, kirleten
Ana yaralarından fışkıran bir kaynağı.

PYLADES

Daha dingin ol, bekle, artırıp yıkımı
Alıyorsun üstüne Furilerin işini.
Sessiz ol, bırak beni düşüneyim, sonunda
Bir etmek gerekecek bu işte tüm güçleri.
Sonra çağırırım ben seni ve hep birlikte
Yürürüz sana doğru düşünüp önlemlice.

ORESTES

Sanki Ulysse konuşan.

PYLADES

Alayın yeri değil.
Çıkmak için Olympus'un doruğuna, herkesin
Kendi kahramanını kendi seçmesi gerek.
Şu itirafı dinle: Bence önlemle hile
Utandırmaz kendini yiğitçe ve yürek
İsteyen işlere veren insanı hiçbir zaman.

ORESTES

Ben hem yiğit, hem doğruya veririm değer.

PYLADES

Öğüt istemeyişim bunun içindi senden.
Atılmıştır ilk adım. Burda nöbetçilerden
Kandırdım bir çoğunu güzel, tatlı sözlerle.
Öğrendiğime göre burda tanrılar eşi
Bir kadın o kan döken yaşayı yok saymada
Sunduğu tanrılara tütsüyle, dualarla
Bir arı yürek yalnız. Yüreği destan dillere
Amazon soyundanmış sanıldığına göre,
Büyük bir yıkımdan kurtulmak için kaçmış.

ORESTES

Sarsar bir suçlu kulun yanına yaklaşması,
O aydan saltanatın gücünü, büyüsunü,
O suça ilenç örtmüş gecenin örtüsünü.
Ve dindar bir kan hırsı çözer eski göreneği
Bağlarından yok etsin bizi diye, kral da
Kanlı düşüncesiyle kıyar bize kızarsa,
Kurtaramaz bir kadın kanlı ölümden bizi.

PYLADES

Ne mutlu bize ki o bir kadın! Çünkü erkek
Alıştırır kafasını, en iyisi de olsa,
Zorbalığa, sonunda tiksindiği şeylerden

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Bir yasa kor ortaya, alışıır gider ona,
Katılaşıır yüreği, tanınmaz olur artık.
Düşünceği değişmeyen yalnızca kadındır.
İyide ve kötüde daha çok güven ona.
Sus, geliyor! Şimdi sen git, bizi yalnız bırak.
Söylemem birdenbire ona ben adımızı,
Başımızdan geçeni öyle hiç sakınmadan
Açıklamam çabucak. Sen şimdi git buradan,
Görürüm ben seni o seninle konuşmadan.

İKİNCİ SAHNE

Iphigenie, Pylades.

IPHIGENIE

Ey garip, söyle bana, nereli, neredensin,
Bir Elen'den çok sen sanki Scythlerdensin,
Onlara benziyorsun, öyle geliyor bana.
(Zincirlerini çıkarır.)
Bu verdiđim özgürlük senin'çin tehlikeli,
Gözdağı verenlerden tanrı korusun sizi!

PYLADES

Ey tatlı ses! O çok mutlu, o sevgili,
Yaban elde tatlı tatlı çınlayan anadili!
Sanki şimdi bu tutsak gözlere daha yakın
Mavi, ulu dağları yurdun inançlarının.
İnandır yüreğini feraha, sevin, kıvan,
Bir yurttaş, bir Elen'dir bu karşında konuşan.
Bir an unuttun demin sana gereksinmemi,
Hem nasıl muhtaç sana ruhum, ne yaslı bilsen,
Dalmışım bu görüye alımlı ve görkemli.
Ah, söyle dudakların bir yuıının mührüyle
Kilitlenmiş değilse, yurtta hangi boydansın?
Hangi tanrısal kökten, hangi ulu soydansın?

IPHIGENIE

Bu konuşan seninle, tanrıçanın eliyle
Seçip mutluladığı bir Hellaslı rahibe.
Yeter bu bilgi sana, söyle şimdi kimsin sen?
Hangi kötü yazgıdır atan sizi buraya
Yoldaşınla birlikte bu kıyıya yurdundan?

PYLADES

Kolay anlatmak hangi kötü, uğursuz talih
Bütün ağırlığıyla kovalamada bizi.
Ah sen, tanrılar eşi, avuntunun, umudun
Sevinçli bakışını çevirebilsen bize!
Girit yurdumuz bizim, Adrastoğullarıyız.
En küçükleri benim, Cephalus benim adım.
O da en büyüğümüz, Laodamas adı da.
Bir ortancamız vardı aramızda fakat o
Bir yoz, kaba oğlandı, daha küçücükken biz
Bozardı çocukluğun keyfini, birliğini.
Babamız boğuştuğı sürece Troya'da
Dinledik anamızın bize her dediğini.
Fakat bol ganimetle dönünce yurduna o,
Ve ardından ölünce, devlet, miras kavgası
Çok geçmeden ayırdı evdeki kardeşleri.
Ben büyük kardeşimden yanaydım, o da kıydı
Öldürdü ortancayı. Şimdi öç perileri

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Döktüğü kan yüzünden izlemededir onu.
Delphoili Apollo fakat bizi gönderen,
Bu yaban kıyılarına içimiz umut dolu,
O, burda kardeşinin anılmış tapınağında
Gösterdi kurtuluşun esirgeyen elini.
Alınmış tutsaklarınız, getirildik buraya
Kurban diye verildik sana, bildiğin gibi.

IPHIGENIE

Sevgili yiğit, Troya düştü mü? Söyle bana.

PYLADES

Düştü. Ah, kurtuluşu sağla sen ikimize!
Yardıma hızlandırdı sen, bir tanrı sözüydü o,
Verilmiş bir söz bize ve acı kardeşime.
Ah, gecikme, bir iyi, tatlı söz söyle ona,
Koru, gözet gönlünü konuşunca onunla,
Sana çok yalvarırım, çünkü sevinçle acı
Ve o eski anılar, kolayca, fark etmeden
Sürükler, sarar onu yüreğinin içinden,
Ve bir delilik sıtması örseler vücudunu,
Öç perileri gelir, bir av gibi avlarlar
Kanlı pençeleriyle o güzel, özgür ruhu.

IPHIGENIE

Unut yıkımını bir an, tanrı aşkına!
Ve anlat Troya'nın şimdi ne olduğunu.

PYLADES

O yüksek kent on yıl, on uzun yıl durmadan,
Karşı koyduktan sonra Elenler ordusuna
Bir taş yığını şimdi, bir daha kalkamaz da.
Fakat bazı mezarlar, en ünlü yiğitlerin,
O barbar kıyıları bize anımsatmada.
Orda yatıyor güzel dostuyla Achilleus da.

IPHIGENIE

Demek toz toprak oldu o tanrı anıtları!

PYLADES

Palamedes'le Ajax Telamons da orada
Ve yurdun güneşini görmediler bir daha.

IPHIGENIE

Susuyor o, babamı ölenlerle saymadan
Adını anmadı hiç, evet, yaşıyor babam,
Göreceğim onu! Ah, sevgili yürek, umutlan!

PYLADES

Fakat gene ne mutlu o can veren binlere,
Tatlı ölüm zehrini düşmandan içenlere!
Çünkü kinle, düşmanca öfkelenmiş bir tanrı
Sınırdan dönenleri yurttan, utku yerine
Bir acıklı sonuçla, dehşetle karşıladı.
Erişmez mi buraya insan sesi ıraktan?
O sestir dört bucağa haber veren, dağıtan
Olan biten her şeyi, en olmaz olayları.
Yoksa bir giz mi sana, Mycene Sarayı'nı
Bugün bile bitmeyen yankılarla durmadan
İnildeten o yıkım? - Klytemnestra
Öldürdü kocasını Aegisth'in yardımıyla
Döndüğü gün evine, hileyle aldatarak!
Evet, saygın var senin bu kral sarayına!
Görüyorum bunu ben, yüreğin bu beklenmeyen
Korkunç haberle şimdi boş yere boğuşmada.
Bir dostun kızı mıydın yoksa sen, söyle bana,
O kentte mi doğduydun, onlara komşu muydun?
Saklama bunu benden, hem sakın kızma bana,

Sana söyledim diye bu dehşeti ilk defa.

IPHIGENIE

Nasıl olmuştu söyle, bu ağır suçu anlat.

PYLADES

Döndüğü gün evine kral, hamamdan çıkıp
Dinlenmiş, içi rahat, elinden karısının
Giyisini isterken bu suçlu, ilençli kadın,
Bir kıvrımlı ve özellikle çok katlı bir örtüyü
Attı omuzlarına, sardı o soylu başı,
Ve o kurtulmak için bu ağdan, boğuşarak
Boş yere çırpınırken Aegisth geldi, o hain,
Vurup öldürdü onu ve kral da böylece
Katıldı ölümlere, içinde örtülerin.

IPHIGENIE

Nasıl bir ödül aldı bundan o suç ortağı?

PYLADES

Bir devlet ve bir yatak, eskiden de yattığı.

IPHIGENIE

Neden kötü bir zevk mi bu yüzkarası suça?

PYLADES

Eski bir öcün derin kini de var bu suçta.

IPHIGENIE

Nasıl bir aşağılamayla kırmıştı kral onu?

PYLADES

Özür varsa katile, ağır bir davranışla;
Suçsuz görmüş kendini neden gösterip bunu.
Set çekmişti vaktiyle çetin fırtınalarla,
Bir tanrı Elenlerin denize çıkmasına,
O zaman Iphigenie adlı büyük kızını
Getirdi Aulis'e, aldatıp karısını
Ve sundu Diana'ya kanlı bir kurban diye
Elen esenliği için tanrılara armağan.
Denildiğine göre bu olay sarsmış onu,
İşlemiş yüreğine, iğrendirmiş ruhunu,
Öyle ki Aegisth gelip ondan aşk dilenince
Teslim olmuş ve boğmuş kocasını eliyle.

IPHIGENIE

(Örtünerek.)

Yeter, bu kadar yeter. Görüşeceğiz yine.

PYLADES

(Yalnız.)

Sarsılmış görünüyor çok, kral evinin
Bu başına gelenden, hem kim olursa olsun
Kuşkum kalmadı artık, kral tanışı onun.
Ve talihimiz varmış, yüksek bir aileden
Satılmış buraya o. Sakin ol ey yüreğim,
Bırak şu pırıldayan umut yıldızı gelsin,
Cesaretle, sevinçle bize doğru yükselsin.

ÜÇÜNCÜ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Iphigenie, Orestes.

IPHIGENIE

Talihsiz, çözüyorum bağını ellerinin
Uğursuz imi diye bir acıklı yazgının.
Sağladığı erkinlik bu kutsal tapınağın
Ölüm habercisidir, son ışıkla parlayan
Aydın gözleri gibi ağırlaşmış hastanın.
Yok oldunuz demedim size daha büsbütün,
Bunu söyleyemem de. Ben nasıl götürürüm
Bu kanlı ellerimle sizi ölüme burdan?
Ben burada Diana rahibesi kaldıkça.
Hiç kimse süremez elini başınıza.
Buna karşın görünce kral, öfkeli, kinli,
Gösterdiği hizmetten benim el çektiğimi
Burda başka bir kızı seçecektir yerime.
O zaman size ancak ben sıcak yüreğimle
Güven olabilirim, başka gelmez elimden.
Ah, değerli yurttaşım! Sen değil, bir zavallı,
Atamız tanrıların ocağına el sürmüş
Bir uşak bile bize baş tacı gurbet elde:
Sizi burda ne kadar sevinçlerle, güçlkle
Ağırlasam gene az, çünkü simgesisiniz
Daha anam babamdan saymayı öğrendiğim
O kahramanların siz, ve güzel umutlarla
Yüreğimi, tazeliyor, okşuyor elleriniz.

ORESTES

Adını ve yurdunu bir kurnaz amaçla mı
Gizliyorsun? Yahut da öğrenebilir miyim
Kim bu tanrılar eşi, benimle karşılaşan?

IPHIGENIE

Kimim öğreneceksin, şimdi sen kardeşinden
Az buçuk işittiğim şeyleri söyle bana,
Ne oldu evlerine dönünce Troya'dan
Daha eşikte bir uğursuz, umulmaz yazgının
Sessiz karşıladığı erlerin sonu?
Gerçi ben o kıyıya pek genç getirildimdi,
Anımsıyorum fakat, o soy kahramanlara
Korku, hayranlık dolu ürkük bakışlarımı.
Olympus dağıydı sanki, onlar çıktığı zaman,
İçini döken size, yarılıp ortasından,
Ilion'a, o dünyanın eski, büyük çağından,
Gönderilen devlerdi ürkü vermeye inen,
Hepinizin önünde Agamemnon, en şanlı!
Ah, öldü, değil mi o, karısı ve Aegisth'in
Kurnaz aldatışıyla, eşiğinde evinin?

ORESTES

Biliyorsun bunu sen.

IPHIGENIE

Vah, sen karayazılı Mikene!
Demek azgın ellerle Tantalus torunları
İlenç üstü ilençle ektiler dört bucağı!
Ve binbir tohum saçan sonsuz başaklarıyla
Tarlaları kaplayan yabani otlar gibi,
Sonsuzca sürüp giden bir karşılıklı hınçla
Akraba katilleri, bu soyun, örttüğü!
Aç şimdi, kardeşinin sözünde, birdenbire
Korkudan gözlerime gizli kalan noktayı.
Söyle, o kanlı günden nasıl ırakta kaldı,
Orestes, o güzel çocuk, büyük soyun son oğlu,
Ve bir gün babasının öcünü alacak er?
Yoksa babası gibi aynı talih onun da
Avernus'un ağırı doladı mı boynuna?

Kurtuldu mu? Sağ mı o? Ve sağ mı Elektra?

ORESTES
Yaşıyorlar.

IPHIGENIE
Altın gün en güzel aydınlığını
Ödünç ver bana, sen koy Jovis Tahtı önüne
Işığını şükür diye! Ben yoksulum, dilsizim.

ORESTES
Bir konukseverlik mi, yakın bir bağ mı yoksa,
Seni bağlayan, söyle, bu kral sarayına?
Bunu güzel sevincin açıklamada bana.
Öyleyse tut kendini, egemen ol yüreğine!
Çünkü sevinen için iç sızı, birdenbire
Çok acı olsa gerek ve sandığıma göre
Yalnız Agamemnon'un ölümünü duydun sen.

IPHIGENIE
Yetişmez mi bu haber yalnız başına bana?

ORESTES
Sen ancak yarısını işittin yıkımların.

IPHIGENIE
Daha korkacak ne var? Sağ Orestes, Elektra.

ORESTES
Ya Klytemnestra? Korkun yok mu onun'çin?

IPHIGENIE
Onu ne korku, ne de umut kurtarır artık.

ORESTES
Ayrıldı sonsuzca umut ülkelerinden o.

IPHIGENIE
Döktü mü pişman olup hırsıyla kendi kanını?

ORESTES
Hayır, kendi kanı götüren onu ölüme.

IPHIGENIE
Daha açıkça söyle, düşündürme çok beni.
Çünkü kuşku, korkulu başımın çevresinde
Binbir kıvrımlı kara kanadını vurmada.

ORESTES
Demek bu haber için tanrılar beni seçti?
Ben ki gömmek isterdim bu ağır cinayeti,
Gecenin, ıssız, boğuk cehennem ülkesine.
İstencim karşı koysa da sürüklüyor beni
Tatlı sözlerin senin ve o sözler isterse
Acı şeyleri de diler bilmeyi ve öğrenir de.
Babası öldüğü gün sakladı Elektra
Kurtarıp kardeşini ve Strophius da
Bacanağı babanın, alır onu istekle
Birlikte büyütür onu kendi oğluyla,
Bu genç, Pylades adlı, bu geleni kendine
Bağladı dostluğunun en güzel bağlarıyla.
Ve onlar büyüdükçe, öldürülen kralın
Öç alma ateşi de kabarır ruhlarında
Ve bir sabah ansızın yaban giyimleriyle
Orestes'in küllerini ve ölüm haberini
Getiriyormuş gibi varırlar Mycene'ye.
Güler yüzle karşılar bunları kraliçe,
Ve girerler birlikte içeriye saraydan,

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Tanıttır kendisini Orestes Elektra'ya
Üfler o da ananın o kutsal varlığıyla
Ruhunda artık sönen öç alma ateşini.
Sessiz götürür onu, babasının vaktiyle
Öldürüldüğü yere ve görürler yerdeki,
O kaç kere yıkanmış taşların üstündeki,
Küstahta akıtılan bir kanın, dalga dalga,
Kuşku ve ürkü veren sararmış izlerini.
Ve ateşten diliyle anlatır orda ona,
O uğursuz cinayeti adım adım, eksiksiz,
Köleler gibi düşük geçirdiği yaşamı,
O şanslı hainlerin cüretlerini bir bir.
Ve artık üvey olan anadan her an için
Evde kardeşlerine gelecek tehlikeyi.
O zaman verir ona Tantaluslardan beri
Evde çok canlar yakmış eski, kanlı hançeri,
Ve Klytemnestra ölür oğul eliyle.

IPHIGENIE

Ölümsüzler, aydınlık günleri, hiç olmayan
Bulutların üstünde mutlu yaşatan sizler!
Evimi kana boğan yıkımları burada
Sonradan daha içten duyayım diye mi siz,
Yıllarca insanlara beni ırak ettiniz?
O kadar beni yakın tuttunuz kendinize
Görevli kıldınız beni, burda kutsal ateşi
Yakmakla, yaşatmakla, bir suçsuz çocuk gibi,
Ve ruhum bir ölümsüz, saf aydınlık içinde
Vardı bir alev gibi göğünüzün katına?
Bütün bunların hepsi, hep bunun için miydi?
Anlat o karayazılıyı, anlat bana Örestes'i.

ORESTES

Ah, açılabilse söz onun ölümünden!
Kanından, fırlar gibi, nasıl yükseldi uçtu,
Ölen ananın ruhu
Ve şöyle haykırmada gecenin kızlarına:
"Kaçmasın, bırakmayın o ana katilini!
Kovalayın eli kanlıyı! Sizin adağınız o!"
Kulak verir onlar da ve boş bakışlarıyla
Bakarlar kartal gibi çevrelerine hırsla
Kıyımlarlar acıkmış, karanlık inlerinde
Ve çıkıp köşelerden yürürler yoldaşları,
Kuşkuyla pişmanlık, sürünerek sessizce,
Yükselir önlerinde bir duman Acheron'dan,
Ve bütün olanların ölümsüz görünümü,
Buluttan halkalarla döner sessiz, durmadan,
Şaşırtarak! Suçlunun başında dalga dalga,
Ve onlar, yok etmekte hak sahibi olanlar,
İnerler ne zamandır onları bir ilencin
Kovduğu Tanrı malı güzel toprağa yine.
Ve kovalar kaçanı adımları bir hızla,
Yine korkutmak için ara verirler ancak.

IPHIGENIE

Talihsiz, sen de aynı durumdasın, bu kesin,
Yanmadasın acısıyla o karayazılı kaçağın.

ORESTES

Ne demek istiyorsun aynı durum demekle?

IPHIGENIE

Kardeş katilî, dağılayan onlar gibi seni de,
Bu gizi verdi bana küçük kardeşin demin.

ORESTES

Dayanamam buna ben, büyük ruh, inan bana,
Bir yalan sözle burda senin aldatılmana.

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Düğümler ayağına böyle yalan bir ağı
Ancak usta, hileci bir yaban, yabancıya
İtip tuzağa onu, aramızda oysaki
Yalnız gerçek olmalı!
Ben Orestes'im! Bu karayazılı, suçlu baş şimdi burda,
Eğilerek çukura arıyor ölümünü,
Hangi kılıkla gelse hoş geldi ölüm bana!
Sen de kim olursan ol, kurtuluş dilediğim,
Senin'çin, dostun için, istemem kendim için,
Senin durman burada isteğine karşı, belli,
Bir yol bulun kaçmaya, bırakın burda beni.
Düşsün vücudum, cansız, aşağı kayalardan,
Tütsün kanım, yürüsün ta denize buradan
Ve ilenci götürsün bu barbar kıyılara!
Dönün Elen yurduna, güzel yurduma gidin,
Orda yeni bir yaşam başlasın sizin için.
(Çıkar.)

IPHIGENIE

Ey sen, dualarımın kabulü, güzel kızı
Tanrılar tanrısının, indin göklerden sonunda!
Fakat ne büyüksün sen, şu görüntün ne ulu!
Yetişmiyor bakışım acıma çelenkleriyle
Türlü yemişle dolu ve Olympus'un bitmeyen
Hazineilerini yere indiren ellerine.
Kral nasıl sınırsız bağışından belliyse
Binlere varlık olan hazineler krala
Nasıl bir hiç gelirse, sizi de ey tanrılar,
Yıllar yılı tutumla, bilgelikle birikmiş
Büyük bağışlarınız öyle tanıtır bize.
Yalnız siz bilirsiniz bize yarar vereni,
Ve her akşam bir sonsuz yıldız ve sis örtüsü
Gizleyip ufku bizden örterken gözümüzü
Siz görür tanırırsınız yarın denen ülkeyi,
Dinlersiniz kayıtsız, dingin yalvarırken biz,
Dileğimiz oluversin diye çocuklar gibi,
Fakat dermez göklerin altın yemişlerini,
Olmadan elleriniz; vah o sabırsıza ki
Onları ölesiye, ham iken yer, isyanla.
Ah, bırakmayın, kaç yıl bekleyip buna karşın
Ancak düşlediğim bir ak yazı, o göçen dostun
Gölgesi gibi beni koyup burda, boş yere,
İki kat acı verip bana, geçip gitmesin!

ORESTES

(Yine Iphigene'nin yanına gelir.)
Pylades ve kendin'çin yalvarıyorsan göğ
Katma bu yalvarışta adınıza adımı.
Bil ki kurtaramazsın yanına katıldığın
Suçluyu sen, ilençle kesilir gücün.

IPHIGENIE

Yazgım senin yazgına kopmak bağlarla bağlı.

ORESTES

Asla! Bırak ölüme yalnız gideyim burdan
Bir başıma, kimseler yürümeden yanımda.
Sen suçluyu örtünle sarsan da, saklasan da
Gizleyemezsin onu her an uyanıklardan,
Senin varlığın yalnız, tanrısal kız, kıyıya
Sürse de onu bir az, korku vermez onlara.
Gerçi onlar bu kutsal ormanın toprağına
Basamazlar o tunçtan, küstah ayaklarıyla,
Geliyor kulağıma fakat ta uzaklardan
İğrenç kahkahaları onların bazı yine.
Kurtlar da böyle bekler çevresinde ağacın
Bir yolcu sığınınca. Ve onlar da dışarda
Ordu kurdular şimdi, çıksam eğer korudan

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

O yılan başlarını kaldırıp sallayarak
Ve katıp önlerine avlarını, her yandan
Atılır, saldırırlar, yer gibi tozuyarak.

IPHIGENIE
İstemez misin, Orestes, bir dost sözü işitmek?

ORESTES
Bir tanrı dostu için sakla sen bu sözünü.

IPHIGENIE
Onların gösterdiği umut ışığı sana.

ORESTES
Gördüğüm, cehennemi belirten aydınlığı
Ölümler ırmağının, sis, duman arkasından.

IPHIGENIE
Yalnızca Elektra mı, bir tek kardeşin mi var?

ORESTES
Ben birini tanıdım, bir de büyüğü vardı,
Bize korkunç görünen iyi talihi onu
Vaktinde evimizin dertlerinden kurtardı.
Ah, bırak sorguları, katılma sen de uyup
O aç perilerine. onlar üflüyor şimdi
Acıma sevinerek, ruhumun küllerini,
İstemiyorlar asla, evimizin o korkunç
Yangınlarından kalan son ateşin ruhumda
Sessizce sönmelerini. Yanacak mı bu özellikle
Tutuşturulmuş ateş, cehennem külleriyle
Sonsuza dek beslenip, ruhumu kemirerek?

IPHIGENIE
Tatlı bir tütsü bu aleve benim attığım,
Ah, bırak aşkın temiz meltemi hafif hafif
Essin, o yüreğindeki ateşi serinletsin.
Orestes, değerlim benim, dinlemez misin beni?
Kanını damarında kuruttu mu o kadar
Korku tanrılarıyla düşüp kalkışın senin?
O korkunç Gargonların başından sızan gibi
Bir tılsım mı taş edip seni katılaştırıyor?
Ah, eğer akıtılan ana kanının sesi
Ünleyip yeraltına çağırırsa bizi
Çağırmasın mı buraya, Olympus'tan aşağı,
Yardımcı tanrıları, kardeşin esirgeyen sözü?

ORESTES
Çağırıyor! Yıkma mı, yok etmek mi istediğin?
Aç perisi mi böyle gizlenen sende?
Kımsin sen, o sesiyle yıkan, perişan eden
Yüreğimin ta içini, en derin köşesini?

IPHIGENIE
Yüreğinin içine bak, bunu bilmek dilersen:
Dinle, benim o, Orestes, Iphigenie benim, bak!
Yaşıyorum!

ORESTES
Sen!

IPHIGENIE
Kardeşim!

ORESTES
Bırak beni, çekil! Git!
Öğüdüm bu ki sakın dokunma saçlarıma!
Yanıyor Kreusas'ın gelin giysisi gibi
Söndürülmez bir ateş bende, taşıyor benden.

Bırak beni, alçağı! Öleyim Herkül gibi
Utandıran ölümle, sinip kendi içime.

IPHIGENIE

Ölmeyeceksin sen, ah! Ne olur dudağından
Bir ferah, yatışmış söz duyup sevinebilsem
Ah, çöz kuşkularımı, yıllarca yalvardığımı
Bu yazğıdan, mutluluktan emin olayım ben de.
Bir çark dönmede bende, derininde ruhumun
Acıdan ve sevinçten. Ve nefret uzak tutar
Bir yabancından beni, fakat içi yüreğimin
Sürükler, alır, gider, götürür kardeşime.

ORESTES

Lyaen Tapınağı mı burası? Rahibeyi
Bir kutsal, yumuşamaz öfke mi sürükleyen?

IPHIGENIE

Ah, dinle! Ah, gör beni, yüreğim nasıl yıllarca
Sabırdan sonra şimdi açılıyor sevince,
Ve en sevdiği yüreğe, dünyanın benim için
Taşıdığı her şeye, öpmek için başını
Ve yalnız rüzgârları saran kollarım şimdi
Açılıyor sarmaya, kucaklamaya seni!
Ah, bırak beni! Bırak! Parnas'ın aydın, temiz
Sonsuz kaynakları köpüklenmez, kabarmaz
Ve kayadan kayaya altın koyağa akmaz
Sevincin yüreğimden taşıp aktığı gibi.
Bu beni kucaklayan ak yazının denizi gibi.
Orestes! Orestes! Kardeşim!

ORESTES

Güzel nimfa, inanmam
Sana ve okşayıcı, ikiyüzlü sözlerine.
Esirgeme bilmez kullardır Dian'ın istediği
Ve öcsüz bırakmaz o, kurbandsız tapınağını.
Dolan kollarını çöz boynumdan, sarmasın.
Ve eğer sen bir genci kurtarıp sonra sevmek
Ve güzel talihi ona sunup vermek dilersem
Dostuma dön ruhunla, gönlün o gönle aksın,
O yiğit değer buna. Ve şimdi dağ yolunda
Başboş gezmede o, git, arayıp bul onu
Koru yüreğimi benim ve ona aç ruhunu.

IPHIGENIE

Kardeşim, kendine gel ve tanı bulunanı!
Ölçüştürme tanrısal bir kardeş sevincini
Cezaya layık olan düşüncesiz bir hazla.
Ah, sil cenneti onun katılmış bakışından,
Bu en eşsiz, bulunmaz sevinç anını bize
Zehir edip bozmasın! Burada o yıllardır
Kaybolan kız kardeşin. Tanrıçaydı kurtaran,
Kurban taşından beni getiren buraya.
Burda Taur Eli'ndeki kutsal tapınağına.
Bir tutsaksın şimdi sen, verildin kurban diye.
Ve kardeşini buldun, gördüğün rahibede.

ORESTES

Uğursuz kadın! Öyleyse gökteki şu aydın gün
Evimizin son kanlı yıkımını görsün!
Elektra burada değil mi? O da bizle
Yok olsun ve ömrünü daha korkunç bir yazgıyla,
Daha derin acıyla bitirmeden gömülsün!
Peki rahibe! Ben de geliyorum ardından
Kurban taşına. Kardeş öldürme dededen kalma.
Göreneği eski soyun ve şükür tanrılara
Kökümü dölsüz kuruttukları için.
Ve sana öğüdüm şu: Sevme güneşi, günü
Ve sevme yıldızları, gel ardımdan benimle
İnelim yeraltının karanlık ülkesine!

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Nasıl çiğner yutarsa kükürtlü çamurlardan
Türeyen ejderhalar kendi soylarından geleni,
Yok ediyor bu kuduz soy öyle kendisini,
Gel inelim çocuksuz ve günahsız, oraya!
Yüzüme acıyarak bakıyorsun? Geç bundan!
Böyle arandı, baktı Klytemnestra da
Bir yol bulabilmek için oğlunun yüreğine.
Fakat o savrulan kol buldu o göğsü yine,
Yere serdi anayı! - Çık ortaya ey uğursuz ruh!
Gelin siz de Furiler, saf olup toplanarak!
Hazırladığınız bu son ve iğrenç oyunda,
Bu mutlu gösteride siz de hazır bulunun!
Bu sefer hançerini bileyen kin, öç değil,
Bir sevgili kız kardeş buna zorlanan şimdi.
Sus, ağlama! Senin hiç suçun yok bu işte.
Ben kimseyi sevmedim çocukluğumdan beri
İnan buna kardeşim, seni sevdiğim kadar.
Evet, vur hançerini, salla koruma beni,
Parçala, bu göğsü aç ve yol aç o kanayan,
Köpüklenen sellere, göğsümün içindeki.
(Yorgun bir durumda yığılır.)

IPHIGENIE

Yalnız taşıyamam ben bu yazgıyı, bu acıyı,
Yetmez gücüm buna - Neredesin Piyades?
Seni nasıl yardıma çağırırsam, sevgili yiğit?
(Aranarak uzaklaşır.)

İKİNCİ SAHNE
Orestes.

ORESTES

(Baygınlığından uyanarak ve doğrularak.)
Sun bir daha! Lethe'nin, o ölüm ırmağının
Dalgalarından bana, son serin kadehi sun!
Yıkanıp atılacak çok geçmeden göğsümünden
Bu yaşama kavgası ve unutuş kaynağına
Boyun eğen ruhum da akıp gidecek sessiz,
Sizlere ey gölgeler, sonsuzluk sislerine.
İzin verin, dünyanın ülke ülke sürülen oğlu
Ülkenizdeki derin erinci içsin artık! -
Nedir bu işittiğim hışıltılar dallarda?
Ya bu sızan sesler ne, son ışığında günün?
Bunlar görmeye gelen yeni gelen konuğu.
Bu toplulukta kim var? Sanki bir prens evi
Geliyor toplanmış da, görkemli ve sevinçli.
Genç, yaşlı, kadınlar, erkekler bir arada,
Hepsi Tanrı benzeri, geçiyorlar sessizce,
Hepsi de birbirinin eşi bu hayaletler.
Evet onlar gördüğüm, soyumun ataları
İşte Atreus geçen konuşarak Thaest'le
Çevresinde oynayan, şakalaşan çocuklar.
Aranızda düşmanlık yok mu artık burada?
Söndü mü öçleriniz günün ışığı gibi?
Öyleyse fazla gelmem sizlere ben de artık,
Girebilirim ben de görkemli safınıza.
Hoş geldiniz, atalar! Orestes bu selamlayan
Son oğlu soyunuzun, soyunuzdan son kalan.
O biçti, o topladı ektiğinizi sizin;
Sırtında ilenç yükü o indi kara yere,
Daha kolay taşınır fakat burada her yük.

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Alın onu, ah alın aranızda, birlikte!
Saygı sana, Atreus, Thyest, saygı sana da,
İrağız burda kinden, düşmanlıktan hepimiz.
Nerde babam, gösterin, ben onu yaşamımda
Yalnızca bir kez gördüm! Sen misin o, babam mı?
O yanında inanla götürdüğün anam mı?
Elini veriyorsa sana Klytemnestra
Sokulabilir demek Orestes de artık ona
Ve hakkıdır elbette, gör oğlunu demek de,
Görünüz oğlunuzu. Hoş geldin deyin ona,
İlkeydi evimizde, vaktiyle, yeryüzünde
Selamlamak geleni bir ölüm selamıyla
Ve Tantalus evinin anılmış eski soyu
Bulurdu sevincini gecenin ötesinde.
Haykırıyor sesiniz, hoş geldin diyor bana,
Ah, alın, götürün beni eski atama,
Nerede o yaşlı adam? Gösterin bana onu,
O sevgili baş, her yerde saygıyla ağırlanan
Tanrılar kurulunda oyu alınan, nerde?
Kararsız gibisiniz benden yüz çevirmekte!
Nedir o? O tanrılar eşi de azapta mı?
Eyvah bana! Ulular alıp o kahramanı
Kuşatmışlar göğsünü en kıyıcı acılarla,
Sarmışlar perçinleyip demirden halkalarla.

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Orestes, Iphigene, Pylades.

ORESTES

Sizler de indiniz mi bu azap ülkesine?
Selam sana kardeşim! Yalnızca Elektra yok.
Bir iyilik sever tanrı çabucak onu da
Alıp indirse bize o tatlı oklarıyla.
Senin, zavallı dostum, acıyorum durumuna!
Gel benimle, gidelim tahtına Plutos'un
Yeni konuklar gibi varıp selam vermeye.

IPHIGENIE

Kardeşler, siz ki ırak, sonsuz göklerden yere
İnsan oğullarına gece gündüz durmadan
Işığın sunarsınız ve yoktur ölmüşleri
Aydınlatmak hakkınız, kurtarın bizi de.
Sen ki, Dian, her şeyden, yerin, göğün verdiği
Bütün nimetlerden çok seversin kardeşini
Ve o erden yüzünü çevirirsin özlemlerle
Onun asla solmayan ölümsüz ışığına.
Ah, pek geç kavuştuğum kardeşimin, yer verme
Delilik karanlığında kalıp kudurmasına!
Madem burda koruyan sendin beni ve artık
Dileğin de olduysa ve yardımsa amacın
Ona benim elimle, bana onun eliyle;
Çöz onu bağlarından başındaki ilencin,
Bu güzel kurtuluş günü elimizden gitmesin.

PYLADES

Tanıyor musun bizi ve bu kutsal koruyu
Ve yatan ölüleri aydınlatmayan ışığı?
Duyuyor musun dostun ve kız kardeşin hıçkırıklarını?
Sana sımsıkı, canlı dolanan kollarını?
Sarıl bize tüm gücünle, boş gölge değiliz biz.

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Dikkat et bu sözüme! İşit beni! Toparlan;
Bizim için burada değerlidir her geçen an
Ve dönüşümüz bağlı, anlaşıldığına göre,
Bir iyilik sever Parka'nın eğirdiği tellere.

ORESTES

(İphigenie'ye.)

Özgür bırak da beni açık yürekle ilk kez
Saf katıksız sevinçi tadayım kollarında!
Ey ulu tanrılar, ki alev saçan bir güçle
Bulut yığınlarını tüketip geçersiniz,
Ve uzun zaman gökten beklenen acımayı
Borayla, fırtınayla, inilleyen rüzgârla,
Taşıp akan sellerle toprağa dökersiniz,
Fakat yine insanın ürkülü bekleyişi
Bir sevinçli bakışa, haykıran şükre döner,
Ah, bırakın beni de, güneş yansımaları
Islanan yapraklara ışığını serince
İris son bulutları saran tülleri bir bir
Okşayan elleriyle ayırıp renk verince
Koşayım kardeşimin açılan kollarına,
Dostumun kucasına ve en büyük şükranla
Tadip iyiliğinizi, koruyayım yüreğimde.
Ve ilençli çözülmede, yüreğim söylüyor bunu.
Tartarus'a göçüyor oç alma perileri,
Sesleri bu duyduğum ve vurup kapıyorlar
Büyük gürültülerle demirden kapıları.
Tütüyor tazeleyen canlı bir koku yerden
Ve çağırıyor bizi geniş uzaklıklara,
Yaşama sevincine, büyük işler peşine.

PYLADES

Vaktimiz var, savsaklayıp yitirme bir fırsatı,
Yelkenimizdeki yel, götürsün önce bizi
Olympus'un doruğuna, büyük sevincimize,
Gel, çabuk karar vermek, çabuk düşünmek gerek.

DÖRDÜNCÜ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Iphigenie

IPHIGENIE

İsterse göktekiler
Yerde bir ölümünün
Alt üst etmek kafasını,
Gene dilerse onlar
Acıdan sevinçlere,
Sevinçlerden acıya
Atıp sarmak ruhunu
Bağışlarlar ona
Bir kentin yakınında
Ya da uzak bir kıyıda
Gereksindiği zaman
Yardıma hazır olan
Bir dingin, iyi dostu.
Kutsayın tanrılar, Pylades'i siz,
Kolaylaştırın onun bütün işini!

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

O savařan koludur gencin savařta,
Ve kocanın ışıklı gözü kurulda:
Çünkü dingindir ruhu, gizler içinde
Sessizliğin tanrısal, bitmez bilgeliğini,
Uzatır ülke ülke sürölene o,
Derin varlığından yardım elini.
Beni kardeşimden kopardı, aldı
Şaşıtı kaldım ona kaç kez ben,
Onu kollarımdan bırakamadım,
Benimseyemedim bu mutluluğu,
Göremedim yaklaşan tehlikeleri.
Şimdi gitti onlar denize doğru
Kurdukları şeyi başarmak için.
Bir gemi ve yoldaşlar saklanmış orda, koyda
İşaret bekliyorlar, akıl verdiler bana
Diyeceğim sözleri öğrendim teker teker.
Kurbanları isterse adam gönderip eğer
Krala vereceğim yanıt da hazır artık.
Ah, anladım ne derse onlar, bir çocuk gibi
Yapmam gerek. Hile ne, pusu nedir bilmedim,
Bir kimseyi arkadan vurmayı öğrenmedim.
Ah, yalan, yazık sana! Kurtarmaz yürekleri o,
Yürekten konuşulan doğru söz gibi bize
Erinç, avuntu vermez ve korkutur, yüreğinde
Gizli yalan kuranı, tanrı eliyle dönen,
Hedefinden çevrilen bir ok gibi şaşmadan
Döner, gelir ve bulur bu oku fırlatanı.
Tasa tasa üstüne yığılıyor içimde,
Şimdi yakalıyorlar kardeşimi belki de
Yine öfkeyle, kinle öç perileri.
Tanrıca bu uğursuz, mutlanmamış kıyıda,
Düşecekler mi ele? Yaklaşıyor galiba
Silahlılar yavaşça, öyle geliyor bana
- Buraya gel!- Koşuyor bir haberci kraldan
Yüreğim kopacak sanki, ruhum da kararmada,
Yalanla karşılamak zorundayım ben çünkü
Şu yaklaşan adamı, işte geldi, karşımda.

İKİNCİ SAHNE

Iphigenie, Arkas.

ARKAS

Kurban töreni için ivedi ol, rahibe!
Halk sabırsızlanmada, kral da beklemekte.

IPHIGENIE

Yapacaktım işimi, işaret ettiğini,
Eğer hiç beklenmeyen bir engel çıkmasaydı,
Beni bu görevimden çekip ayırmasaydı.

ARKAS

Nedir geri bırakan buyruğunu kralın?

IPHIGENIE

Raslantı ki, dışında bizim istencimizin.

ARKAS

Söyle bana neyse o, ki bildireyim ona:
Çünkü ikisini de öldürmek kararında.

IPHIGENIE

Tanrılar bu karara ulaşmadılar henüz
Taşımada bu iki erden yaşlı olanı
Yakın akraba kanı akıtmanın suçunu.
Öç perileri de şimdi izinde onun.
Çöktü üstüne demin, tapınağın içinde
Onların öfkeleri ve bu temiz tapınağın
Kutsallığını bozdu burda onun varlığı.
Denize iniyorum şimdi ben kızlarımla
Tanrıça yontusunu ıslatıp dalgalarda
Gizemli bir törenle orda kutlamak için.
Rahatını bozmasın hiç kimse bizim.

ARKAS

Ben gidip çabucacık haber vereyim şimdi
Krala yeni çıkan bu engeli ve sen de
Başlama ondan izin gelmeden bu törene.

IPHIGENIE

Bu yalnız rahibeye bırakılmış bir ödev.

ARKAS

Bilmelidir kral da böyle ender bir şeyi.

IPHIGENIE

Değiştirmez bir şeyi onun sözü, buyruğu.

ARKAS

Görenektir, sorulur düşüncesi kralın.

IPHIGENIE

Zorlama beni hayır diyeceğim bir şeye.

ARKAS

Hayır deme hayırlı, yararlı olan şeye.

IPHIGENIE

Razı olurum eğer gecikmeden gelersen.

ARKAS

Koşarım bu haberle hemen orgugaha ben
Ve alıp yanıtını dönerim çabuk yine.
Ah, şimdi bizi üzen, şaşırtan her bir şeyi
Çözecek müjdeyi de götürebilsem ona.

IPHIGENIE

Sevinerek yaptım ben her elimden geleni.

ARKAS

Değiştirirsin belki tam vaktinde düşünceni.

IPHIGENIE

Bizim gücümüzün üstünde bu bir kere.

ARKAS

Sen olanaksız diyorsun seni yoran şeylere.

IPHIGENIE

Olabilir diyorsun, çünkü aldatan istek seni.

ARKAS

Cüret edecek misin kayıtsızca her şeye?

IPHIGENIE

Ben tanrılar eline bıraktım işlerimi.

ARKAS

Onlar korur, kurtarır insanı insan gibi.

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

IPHIGENIE

Yazgımız parmağının ucundadır onların.

ARKAS

Bu senin elindedir diyorum ben de sana.
Hazırlayan kralın öfkelenmesi yalnız
Bu acıklı ölümü bugün yabancılara.
Unutmuştu bu kurban işini çoktan ordu,
Kurtarmıştı bu kanlı alışmadan ruhunu.
Evet hatta bir kötü talihle bu yabancı
Kıyıya ulaşanlar, ülke ülke dolaşıp
Yolunu şaşıranlar, bu sınır kapısında
Mutlu tanrılar gibi kendine karşı çıkan
Bir dost insan yüzünü bulurdu karşısında.
Ah, esirgeme bizden, elinden gelen şeyi!
Kolay bitirirsin sen başladığın her işi!
Çünkü sevecenlik insan kılığına bürünüp
İnince gökyüzünden kuramaz hiçbir yerde
Büyük egemenliğini burda olduğu gibi.
Burda bir yeni ulus, yabancı, kara ruhlu,
Yığıtlık, canla dolu, korkularla duygulu,
İnsan ömrünün ağır yazgı yükünü taşır.

IPHIGENIE

Sarsma ruhumu benim, ne söylesen boşuna
Harekete geçmez o istencinle, sözünle.

ARKAS

İyilik getiren sözün ne yorgunluğundan kaçır.
Ne de onu yinelenmekten, vakit varken bir insan.

IPHIGENIE

Yoruyorsun kendini, acı vererek bana:
Vazgeç ve bırak beni, ikisi de boşuna.

ARKAS

Asıl acılar benim yardıma çağırdığım:
Çünkü onlar dostumuz, iyiyi öğütleyen.

IPHIGENIE

Sarsıyor onlar benim ruhumu baskı yapıp
Fakat sökemiyorlar nefreti yüreğimden.

ARKAS

Nefret midir duyduğu güzel bir ruhun, eğer
Bir soylu uzatırsa iyilik elini ona?

IPHIGENIE

Evet, o soylu, uymazken onuruna
Beni isterse eğer teşekkürüm yerine.

ARKAS

Eksik olmaz özür sözleri hiçbir zaman
İçinde bir eğilim duymayanın ağzından.
Diyeceğim prence burda olan biteni.
Ah, sen de düşünseydin yine, yine ruhunda
Ne kadar soyluydu o sana karşı her zaman,
Bu ülkeye geldiğin günden bugüne kadar.

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Iphigenie.

IPHIGENIE

(Yalnız.)

Uygunuz bir zamanda sözleri bu adamın
Duyuyorum, ruhumu alt üst etti bir anda,
Sarsıldım birdenbire. Korkuyla titriyorum!
Çünkü akan sellerle suların, kabarak
Kıyının kumundaki kayaları gittikçe
Örtmesi, yıkaması gibi bir sevinç seli
Örtmüştü yüreğimi, kaplamıştı içimi.
Kollarımda tuttuğum olanaksız olan şeydi.
Sanki bir bulut sardı, okşayıcı, yumuşak
Çevremi yavaş yavaş ve topraktan alarak
Göge yüceltti beni, yorgun şakaklarıma
Tanrıçanın koyduğu ve bir düşe dalarak
Beni uyutmak için sallayıp kollarında,
Kurtarıcı eliyle tuttu tanrıça beni.
Bir dilek kavramıştı kardeşimin yüreğini.
Dostunun öğüdünü duydu yalnız kulağım,
Onları kurtarmaktı ruhumda tek amacım
Ve bir ıssız adada gemiciler istekle
Nasıl yüz çevirirse taşlara, kayalara
Öyle yüz çevirmiştim ben de Tauris Eli'ne.
Anımsatıyor şimdi bu sadık erin sesi
Bana burda insanlar bırakıp gittiğimi.
Yalan, hile iki kat nefret veriyor bana.
Ah, dingin ol ruhum sen, çalış dingin olmaya!
Başlıyor musun yine duraksamaya, kuşkuya?
Fakat zorunlusun artık bırakıp gitmeye
O sağlam toprağını yalnızlığının! Yine
Binince gemiye sen unutursun korkuyla
Kendini ve dünyayı, salındıkça dalgalar.

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Iphigenie, Pylades.

PYLADES

Nerede o? İvedi sözcüklerle ona
Vereyim sevinçli kurtuluş müjdesini.

IPHIGENIE

Görüyorsun burdayım ve söz verdiğin kesin
Avuntunun bekleyiş azabıyla doluyum.

PYLADES

İyileşti kardeşin! Ayak bastık onunla
Kıyının mutlanmamış kayasına, kumuna,
Yürüdük konuşarak, sözlerimizde sevinç
Arkada kaldı koru, farkında olmadık hiç.
Ve sardı her dakika geçtikçe güzelleşen
Altın gençlik alevi kıvrımlı saçlarını,
Doğun gözleri yandı, umuttan, yiğitlikten
Ve bıraktı yüreğini, o özgür yüreği tümünden
Seni, yardımcısını ve beni kurtarmanın
Sınırsız isteğine, sınırsız sevincine.

IPHIGENIE

Mutlasın göklerdeki yüce tanrılar seni,
Ve bu kadar iyilik konuşan dudağından
Acı, yakınma sesi çıkmanın hiçbir zaman!

PYLADES

Daha büyük müjdem var: Çünkü bir prens gibi
Yalnız yaklaşmaktır mutluluğun göreneği.
Arkadaşlar da bulduk ayrıca yol için biz,
Gemiyi saklamışlar kayalık bir körfeze
Bekliyorlardı orda oturmuş yaslı, sessiz
Görünce kardeşini atıldı hepsi birden,
Sevinip bağırıştılar, yalvardılar üst üste
Bir an önce açılıp gitmek için kıyıdan,
Küreklerle özlem var her elde, her avuçta,
Ilık kanatlarını açtı esen rüzgâr da
Kıyıdan seslenerek bunu fark etti hepsi.
Onun için çabucak götür tapınağa beni,
O kutsal tapınağı bırak ben de göreyim,
Bırak, dileğimizin hedefine değeyim.
Taşırım deneyimli omuzlarıma alıp
Tanrıça yontusunu ben yalnız, bir başıma.
Ne büyük özlemim var bu güzel yüke, bilsen!

(Son sözleri söyleyerek tapınağa doğru

gider.

Iphigenie'nin
kendisini

izlemediğinin farkında değildir. Sonunda

geri

döner.)

Duruyorsun, kararsız -söyle- susuyorsun hep!
Pek perişan durumdasın! Yeni bir kötü şey mi
Karartan yazgımızı, söyle, saklama benden!
Bir adam çıkararak krala söyledin mi,
Birlikte düşünerek kararlaştırmış şeyleri?

IPHIGENIE

Söyledim, sevgili yiğit, fakat kızacaksın da.
Bir susan azarlayış gizli bakışlarında.
Adamı geldi demin kralın ve bildirdim
Hepsini birer birer ne söyledinse bana,
Şaşırdı galiba ve istedi, üsteledi
Bu ender töreni biz krala söyleyelim
Ve iznini alalım onun önce diye.
Bekliyorum şimdi de, dönüp gelir nerdeyse.

PYLADES

Eyvah bize! Yeniden başımızın üstünde
Bir tehlike dönmede! Niçin bürünmedin sen
Rahibelik hakkına bu işte, bilgelikle?

IPHIGENIE

Kullanmadım onu ben asla bir örtü diye.

PYLADES

Öyleyse sen, temiz ruh, hem bizi, hem kendini
Yıkıma götüreceksin. Ben niçin düşünmedim
Bu durumu daha önce ve sana bu istekten
Kaçınmanın yolunu gösterip öğretmedim!

IPHIGENIE

Azarla yalnız beni! Duyuyorum, suç benim.
Fakat konuşamazdım adamlar başkalarıyla,
İstekte bulununca benden gelip akıllı uslu
Yüreğimin doğru bulup açıkladığı şeyi.

PYLADES

Gittikçe tehlikeli biçim almada bu iş,
Fakat korkuya düşüp yahut da düşünmeden
Bir telaşa kapılıp ele düşmemek gerek.
Bekle sen habercinin dönüşünü sessizce
Ve değiştirme düşünceni, ne haber getirirse o:
Çünkü böyle bir tören buyurmak hakkı yalnız
Rahibeye verilmiştir, asla krala değil.
Görmek isterse eğer delilik nöbetinde, ağır

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Acılarla kıvranan yabancıyı buyurup
Geri çevir, onlar tapınakta güven içinde diye.
Böyle davranıp vakit kazandır bize.
Ve bu kutsal hazineyi alıp kaçalım hemen
Bu kaba ve onursuz halkın hoyrat elinden.
En güzel işareti verdi Apollo bize
Ve biz onun koşulunu getirmeden yerine
Tanrısāl sözünü yerine getirdi o şimdiden,
İyileşti ve özgür Orestes! Ah, esen yeller,
Götürün burdan bizi, o kurtuluşla bir
Tanrının evi olan o kayalık adaya,
Sonra da Mycene'ye, şenlensin o yurt, yuva
Ve külleri içinden bir soğumuş ocağın
Ata tanrılar coşkuyla çıksın, ayağa kalksın
Ve güzel ışık sarsın çepçevre evlerini!
Önce senin ellerin serpsin tütüsülerini
Onlara dalga dalga altın buhurdanlardan,
Sensin o eşiğe can, dirlik verecek olan,
İlenci kovalayıp aileni yeniden
Taze çiçekleriyle yaşamın bezeyecek.

IPHIGENIE

Dinlerken sözlerini, yiğit sanki ruhum da
Bir çiçeğin ışılan güne dönüşü gibi,
Sözlerinin ışığı ona dokunmuş gibi,
Dönüyor avuntunun tatlı sarhoşluğuna.
İnan veren sözleri ne tatlı, karşımdaki
Bu dostun ve yoksundur yalnızlar onun temiz,
Tanrısāl gücünden, iner, yitip gider, sessiz.
Çünkü düşünce, karar yavaşça olgunlaşır
O örtülüğüğüste, o bağra kapanınca
Ve çabucak gelişir bir seven yaklaşıncı.

PYLADES

Sağ, esen kal! Özlemle bekleyen dostlarımı
İvedi koşup benim yatıştırmam gerek.
Sonra çarçabuk döner, çalılara sinerek
Beklerim vereceğin işareti burada.
Nedir düşündüğün şey? Işıkla gülümseyen
Alnına sanki bir yas gölgesi düştü birden.

IPHIGENIE

Bağışla! Güneş önünde uçan bulutlar gibi
Süzülüyor ruhumun önünden de korkunun,
Endişenin gölgesi hafif hafif.

PYLADES

Korkma hiç!
İki ayrılmaz dosttur korkuyla tehlike
Sıkı bir antlaşmayla bağlıdır birbirine.

IPHIGENIE

Yüce bulurum beni, ikinci babam olan
Kralı aldatarak hıyanetle soymaktan
Alıkoyan o soylu endişeyi elbette.

PYLADES

Kaçışın, kardeşini öldürmek isteyen den.

IPHIGENIE

Fakat aynı adamdı bana iyilik eden.

PYLADES

İyilik bilmemek olmaz, gerekliyse yaptığın.

IPHIGENIE

İyilik bilmezliktir o, gereksinme özürdür yalnız.

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

PYLADES

Tanrılar ve insanlar bağışlarlar seni.

IPHIGENIE

Yalnız vicdanım tatmaz rahatlık denen şeyi.

PYLADES

Bu aşırı dirence gizli gururdur neden.

IPHIGENIE

Araştırmıyorum ben, yalnız duyumsuyorum.

PYLADES

Haklıysan kendince, saygı göster öz isteğine.

IPHIGENIE

Bir yürek erince varır ancak hiç lekesizce.

PYLADES

Tapınakta günden gün korumuşsun özünü,
Yaşamın öğrettiği az sert olmaktır ele
ve kendimize karşı, öğreneceksin sen de.
Öyle şaşırtıcı bir yapı ki insan soyu,
O kadar düğüm düğüm, öyle karışık doku
ki hiç kimse ne ele, ne de kendine karşı
Temiz, açık yürekli sayamaz hiç kendini.
Ve yargı veremeyiz kendimiz için biz.
Yaşamda önce gelen ilk ödevi insanın
Yürümek ve görmektir gittiği yolu: Çünkü
O yaptığının pek az bilir tam değerini,
Yaptığı işlerin de veremez hiç hakkını.

IPHIGENIE

Kandıracak sözlerin beni hemen nerdeyse.

PYLADES

Gerek mi var kanmaya bir yol seçmek yasakken?
Kendini ver bir dostu kurtarmak için, yalnız
Bir yol var ve sorun şu, biz ondan gider miyiz?

IPHIGENIE

Ah, duraksamaya bırak beni! Çünkü kendin de
Yapamazdın böyle bir haksızlığı kayıtsız
İyiliklerine teşekkür borçlandığın kimseye.

PYLADES

Biz yok olursak eğer bekliyor seni, bil ki,
Daha acı bir suçlama, yıkan, perişan eden.
Alışkın değilsin sen kayıp vermeye, belli,
Çekiniyorsun henüz bir yalan sözden bile.

IPHIGENIE

Ah, bir erkek yüreği taşısaydım göğsümde!
Ve bu yürek cüretli bir niyet besleyince
Başka her sese karşı kapanıp örtünseydi.

PYLADES

Bu çekinmen boşuna, buyuran sana şimdi
Gereksindiğin tunç eli ve en büyük yasa da
Onun bu işareti, zorunludur başeğmeye
Tanrılar bile ona. Yönetir dinginlikle
O sonsuz yazgının soravsız kız kardeşi.
Ne yüklerse sana o taşı: Ve yap ne diler,
Ne buyurursa sana. Bilirsin ötesini.
Döneceğim ben hemen, kutsal elinden senin
Kurtuluşun o güzel mührünü almak için.

BEŞİNCİ SAHNE

Iphigenie.

IPHIGENIE
(Yalnız.)

Ardından yürümek zorundayım onun: Çünkü
Çok yakın aileme tehlike. Fakat ah!
Gittikçe korkutuyor kendi yazgım beni.
Ah, kurtaracak mıyım, yalnızlığımda, sessiz,
Güzelce beslediğim o dingin umudu ben?
Sürecek mi bu ilenç sonsuza dek, bitmeden?
Bu kuşak bir tanrısal, yeni acımayla yine
Yücelmeyecek mi hiç? Fakat bitmede her şey!
Yaşamın en güzelim gücü, en büyük talih
Sönüyorken niçin bu ilenç kalır sönmeden?
Demek boşuna umdum, kapanmış yaban elde
Uzak, ayrı kalarak yuvamın yazgısından
Gidip günün birinde temiz el, pak yürekle
Günahtan arıtmayı lekelenmiş evimi!
Bir kardeş, kollarımda bir tansıkla, çabucak
Henüz kurtulmuş iken korkunç deliliğinden,
Yıllarca gelmesini yalvardığım ve beni
Alıp anayurduma ulaştıracak gemi
Henüz yaklaşıyorken, bir sağır, bir kör yolum
Eziliyor tunç eliyle, iki kat yükle beni:
Bana emanet olan, ağırlanan, sayılan
Kutsal yontuyu çalmak, canımı ve yazgımı
Borçlandığım adamı gidip arkadan vurmak.
Ah, bu işin sonunda yüreğimde bir nefret
Doğup filizlenmesin! Ey Olympus sakinleri
Titanların ve eski tanrıların sizlere
Olan derin kinleri, kanlı pençeleriyle
Kavramasın bu zayıf yüreği! Kurtarın beni,
Kurtarın ruhumdaki kendi hayalinizi!
Eski şarkı çınılıyor kulaklarımda şimdi
Hoşnut ve sevinerek unutmuştum onu ben
Tantalus düşüyorken altın iskemlesinden
Parkların söylediği o ürperten şarkı bu:
Soylu dostla birlikte acıdaydı onlar da.
Kudurmuş yürekleri, korkunçtu şarkıları,
H%l% unutmamışım, kardeşimle bana
Dadım gelir söylerdi çocukken bu şarkıyı.

Korkmalı tanrılardan
Her zaman insan soyu!
Egemenlik onların
Ölümsüz ellerinde
Ve kullanırlar onu
İsteklerine göre.

İki kat korkmalıdır
Onların yücelttiği!
Hazırdır kayaların,
Bulutların üstünde
İskemlesi altından
Sofraların önünde.

Kavga çıkarsa eğer:
Dökülür tüm konuklar,
Düşmüş, utanmış hepsi,
Gecenin derinine,
Ve karanlıkta bağlı

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Bekleřirler boş yere
Adaletin yargısını.
Fakat kalırlar onlar
Altın sofralarında
Sonsuz zevklerinde.
Ve gezerler durmadan
Bir dağdan öbür dağa:
Uçurumun bağından
Boğulan Titanların
Solukları yükselir,
Kurban kokusu gibi
Hafif bir bulut gelir.

Çevirir o ulular
Esirgeyen gözlerini
İnsan kuşaklarından
Ve görmek istemezler
Vaktiyle sevdikleri
Atanın torunlarda
Canlanan izlerini.
Böyle şakır Paralar;
Dinler yaşlı sürgün
Karanlık mağralarda
Şarkıları ve kurar
Çocuklarını bir bir
Başını sallayarak.

BEŞİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Thoas, Arkas.

ARKAS
Şaşırdım, açıklamak zorundayım, bunaldım
Kime yöneltmem gerek bilmiyorum kuşkumu.
Kaçmayı düşünenler gizlice tutsaklar mı?
Rahibe mi onlara yardım eden bu işte?
Bir söylenti gittikçe yayılmada: Kıyıda
Iraklardan bu iki eri getiren gemi
Saklı imiş kıyıda koyun birinde h%l%,
Sonra da o adamın çıldırması, o tören
Ve o kutsal bahane kurbanı ertelemek için
Sakınmayı buyuruyor, artırıyor kuşkuyu.

THOAS
Hemen buraya gelsin rahibe, haber versin!
Sonra gidip arayın kıyıyı çabuk, titiz
Ta dağdan tanrıçanın koruluğuna kadar.
Fakat koruyun kutsal yerleri, köşeleri,
Dikkatle pusu kurun ve nerde bulursanız.
Yakalayın onları, tutun, gereği gibi.

İKİNCİ SAHNE

Thoas.

THOAS

(Yalnız.)

Dönüyor, kuduruyor yüreğimde hırsla öfke
Önce ona, o kadar kutsal saydığım kıza
Sonra kendime karşı ve ben kendi elimle
Bir hain yaptım onu yumuşaklığım, iyiliğimle.
Çabuk alışır insan tutsaklığa, elinden
Özgürlüğü tümüyle alınırsa kolayca
Alışır başeğmeye. Evet o atalarımın
Düşmüş olsaydı eğer o kaba ellerine,
Uzak kalsaydı kutsal öfkelerinden eğer
Sevinç duyardı yalnız kendini kurtarınca
Kabul edip rızayla şükrederdi yazısına
Ve dökerdi yabancı kanı mihrap önünde
Ödev, görev derdi zorluğa, zorunluğa.
Oysaki iyiliğim şimdi yüreğinde onun
Uyarıyor bir küstah ve çekinmesiz isteği.
Boşuna umdum onu kendime bağlamayı.
Kurduğu, düşündüğü kendi yazgısı onun
Almıştı yüreğimi yaltaklık, ikiyüzlülükle,
Karşı durursam eğer isteklerine şimdi
Arayacak yolunu hile ile, yalanla
Ve benim iyiliğim kendi öz malı sanki.

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Iphigenie, Thoas.

IPHIGENIE

Beni istemişsin! Ne getiren seni bize?

THOAS

Kurban ertelenmiş, söyle buna neden ne?

IPHIGENIE

Anlattım ben Arkas'a açık açık hepsini.

THOAS

İstedğim ağzından dinlemek ötesini.

IPHIGENIE

Süre veriyor sana düşünmeye tanrıça.

THOAS

İşine pek geliyor bu süre de galiba.

IPHIGENIE

Eğer bu acımasız işe karar verecek kadar
Katıldıysa yüreğin: Kalkıp gelmemeliydin!
İnsanlık dışı bir şey isteyince bir kral
Bu işi ilencini hırsla kabullenecek
Çok kulları bulunur armağanla, parayla,
Gene bundan bir leke gelmez üstüne onun.
Ve bir ağır bulutta düşünür o ölümü,
İndirir köleleri o yücelerden alık
Karayazılılara bu yok eden alevi.
Fakat o kanat açar, dingin, bir tanrı gibi

Kendi yükseklerinde, fırtınada, durmadan.

THOAS

Yabanıl bir ezgi, çıkan bu kutsal dudaklardan.

IPHIGENIE

Rahibe değil! Yalnızca Agememnon'un kızı
Alkışlardın sözümü bir yabancıyken sana,
Baskı yapmak mı dileğin çabucak han kızına?
Hayır. Ben başeğmeyi küçücükten öğrendim
Önce ana, babama, sonra tanrıya karşı,
Her zaman başeğmede duyardı özgürlüğü
Ruhum benim en fazla yalnız katı sözlere,
Kaba konuşmasına bir erkeğin başeğmeyi
Öğrenmedim ne orda, ne de burada asla.

THOAS

Ben değilim, bir eski yasa buyuran sana.

IPHIGENIE

İsteklerimiz için silah olursa eğer
Hırsıla sarılırız biz bir yasaya her zaman.
Bir başka, daha eski yasa bana buyuran
Sana karşı gelmeyi, bir buyruk ki onun için
Kutsaldır her yabancı.

THOAS

Yüreğinde yer büyük yabancıların kesin:
Çünkü onlara ilgi ve heyecanla dolu,
Unutuyorsun aklın, önlemin buyruğunu,
Öfkeye düşürmemek gerektir uluları.

IPHIGENIE

Sussam da, söylesem de gizli değil ki senden
Bende kalacak duygular, içimde olan biten
Aynı yazının, yazgının ortak anısı
Bir kapalı yüreği acımaya açmaz mı?
Ve hele benimkisi! Kendimi görüyorum
Onlarda ben. Titreyen bendim mihrap önünde
Ve diz çökerken orda vakitsiz bir ölümdü
Saran ürküyle beni, parıldıyordu kılıç
Yaşam dolu göğsümü delerek geçmek için,
Kasırgalar boşanıp korkuyla doldu içim
Boşandı gözyaşlarım, ve - kurtulmuştum artık.
Borçlu değil miyiz biz tanrıların bizlere
Sunduğu bağışları karayazılara vermeye.
Bunu bilirken yine zorlamak isteğin beni.

THOAS

Sen efendine değil, görevine boyun eğ.

IPHIGENIE

Bırak! Ve bir kadının zayıflığından tat alan,
Baskıyı, şiddeti övüp güzelleştirme sözle.
Özgür olarak doğdum ben tıpkı bir erkek gibi.
Agememnon'un oğlu bulunsaydı karşında,
İsteseydin sen ondan layık olmayan şeyi,
Görecektin, yüreğinde hak bildiğini o da
Koruyacaktı hemen kılıcıyla, koluyla.
Sözden başka bir şeyim yok benim ve yaraşan
Kadınların sözünü saymaktır er yiğide.

THOAS

Bir kardeş kılıcından çok sayarım ben onu.

IPHIGENIE

Değişir, karar bilmez talihi silahların:
Hiçbir akıllı savaşçı küçük görmez düşmanı.

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Doğa güçsüzleri, zayıf olanları da
Komamıştır yardımsız zora, şiddete karşı.
Hile, hüner vermiştir onlara silah diye,
Bazı gecikir, kaçır, bazı dönerler yolu.
Evet güçlü olanlar, hak eder bu oyunu.

THOAS

Sakınma karşı durur hileye, sağgörüyle.

IPHIGENIE

Temiz bir ruh da gerek, hiç gerek duymaz buna.

THOAS

Sağgürsüzce verme kendi yargını kendin.

IPHIGENIE

Ah, nasıl çırpınıyor ruhum, görebilseydin,
Saldıran, hamle eden bir uğursuz talihi
Daha ilk atağında atakça kovmak için!
Demek ki silahsızım burda ben sana karşı?
Geri çeviriyorsun hemen, bir kadının elinde
Nazlı bir çiçek dalı, silahtan, kılıçlardan
Daha güçlü olan ricayı, yalvarmayı:
Ne kalıyor elimde korumak'çin yüreğimi?
Yalvarıp tansık mı dileyeyim tanrıçadan?
Ruhumun derininde hiçbir güç kalmadı mı?

THOAS

Bir sonsuz endişeye atıyor seni, belli,
Bu iki yabancınn yazgısı. Söyle! Kim bunlar?
Ruhun altüst oluyor onlar için temelli.

IPHIGENIE

Onlar -şey- bilmiyorum ama Elen galiba.

THOAS

Demek ki yurttaşların? Ve uyardılar senin
Gönlünde düşlemeni yine yurda dönmenin?

IPHIGENIE

(Biraz sustuktan sonra.)
Yalnız erkeğin midir, büyük, işitilmemiş
İşler başarmak hakkı? Onun mudur yalnızca
Yiğit göğsüne basmak olmazı, olanaksızı?
Nedir büyük denen şey? Nedir o binlerce kez
İnleten ürkü ile bir ozanın ruhunu,
Destan söyleten ona bir umulmaz utkuya
Atılan yiğit için; bir düşman ordusunu
Geceleyin baskına uğratan bir başına,
Beklemeyen bir alev gibi hırçın, kudurmuş
Saldıran uyanığa, saldıran uyuyana.
Sonunda kurtularak onların ellerinden
Ve atlayıp bir düşman atına, ganimetle
Dönenler midir yalnız övgüye değer olan?
Yalnız o mu bir emin yolu küçük görerek
Dağları ormanları dolandır gözüpükçe,
Haydutlardan temizler bir ülkeyi eliyle?
Hiçbir şey kalmıyor mu bize? İnce bir kadın
Zorunlu mu bırakmaya doğuştan haklarını,
Ve Amazonlar gibi, yabana karşı yaban,
Kılıç hakkını sizden hırsızca çalmalı mı?
Kan ile mi almalı öcünü kıyımların?
Bir cüretli iş doğar gönlüme bazı bazı:
Kurtulamam ben bunu başaramazsam eğer
Sonsuz azarlanmaktan, beladan, sıkıntıdan,
Dizlerinize kodum yalnız sizlerin bunu!
Gerçeği seversiniz sayıldığınız kadar,
Ayan edin, gösterin yar olup bunu bana
Ve yüceltin gerçeği benim aracılığımla!

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Evet, dinle ey kral, bir tuzak kurulmada
Gizlice ve boşuna sürgün tutsaklar için
Onlar gittiler bile, arıyorlar kıyıda,
Gemilerinde sessiz bekleyen dostlarını.
O ikiden büyüğü, burda delirip sonra
Yeniden iyileşen - Orestes, kardeşim benim,
Öteki de yanında onun en yakın dostu,
Çocukluk arkadaşı ve Pylades'tir adı.
Apollonmuş tanrısal buyruğuyla Delphi'den,
Onları öğüt verip bu kıyıya gönderen,
Çalıp kaçırmak için Diana yontusunu
Ve getirsinler diye ona kız kardeşini.
Ve buna karşılık da kurtuluş söz vermiş o,
Furiler kovalayan o ana katiline.
Şimdi ikimizi de sunuyorum eline.
En sona kalanız biz Tantalus'un soyundan,
Yok et öfkenle bizi - buysa yapman gereken.

THOAS

Sen bir barbar ve kaba ruhlu bir Scythli
Yunanlı Atreus'un duymadığı gerçeğin,
İnsanlığın sesini işitir mi sanırsın?

IPHIGENIE

Bunu herkes işitir, her gök altında doğan,
İçinde can kaynağı temiz, duraksız akan
Herkes duyar. - Ey kral, nedir o için için
Yüreğinin derininde kurduğun benim için?
Yok etmek mi? Öyleyse öldür ilk önce!
Çünkü işte duyuyor yüreğim, artık bizim'çin
Kurtuluş kalmadı hiç, en büyük tehlikeye
Attım sevdiklerimi ivedi, bile bile.
Eyyvah! Göreceğim ben önümde onları da
Bağlı kelepçelerle! Nasıl ve hangi yüzle
Esenleşirim kendi kıldığım kardeşimle?
O sevgili gözlere bakamam artık asla!

THOAS

Demek ki hileciler yalanla, ustalıkla
Bu tuzacı ördüler köşesine kapanan
Dileklerine kolay ve istekle inanan
Çekiniğin başına?

IPHIGENIE

Hayır, ey kral hayır
Bendim aldanan belki, yüreğim kolay aldanır
Onlar vefalı, sadık. Gösterirsen tersini
Öldürt ikisini de, geri çevir, kov burdan beni,
Ve sür aptallığının cezası olmak üzre,
Bir kayalık adanın yaslı kıyılarına,
Fakat bu er yillardır arayıp özlediğim
Sevgili kardeşimse: özgürlük ver, bırak bizi,
Yar ol ikimize de, bana olduğun gibi!
Babam öz karısının suçu yüzünden öldü,
Anam oğul eliyle. Ve Atreus soyunun
Bu oğul üstünedir biricik, son umudu.
Bırak beni gideyim temiz el, pak yürekle
Evimizi gınahtan, suçtan temizlemeye.
Sözün var senin bana! Günü gelip yurduma
Dönüşüm sağlanırsa, bırakacaktın beni
Ant içtin bunun için, geldi işte o gün de.
Evet demez bir kral, bayağı insan gibi
Gelen ricacılara, şaşırp zor yüzünden,
Bir an için onları savmak için önünden,
Söz vermez yapılması olanaksız şeyleri:
Ve duyar gücünü, kendi yüceliğini,
Mutluluğa susayanları ancak mutlu edince.

THOAS

Nasıl ateş tiksinmeyle gelirse suya karşı,

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Direnirse savařta cořup dūřmana karřı,
Yok etmek için onu, řimdi yūreęimde ōfke
Ōylece şahlanıyor bu sŉzlerine karşı.

IPHIGENIE

Ah, bırak acıma uygun ışışın salarımda,
Kurban alevlerinin kutsal ışığı gibi,
Sevinlerle, řūkūrle, tanrıya ōvgūlerle.

THOAS

Kaç kere yumuřattı bu ses incelikle beni!

IPHIGENIE

Ah barış olsun artık, uzat bana elini.

THOAS

Kısa zaman içinde istediğin çok senin.

IPHIGENIE

Gereksizdir dūřunmek iyilik yapmak için.

THOAS

Aksine! ūnkū iyilięi kŉtūlūk kovar bazı.

IPHIGENIE

Kuřkudur iyilięi kŉtū yapan her zaman.
Dūřunme, yap ōylece nasıl duyumsuyorsan.

DŉRDŉNCŉ SAHNE

Orestes, ōncekiler.

ORESTES

(Sahneye arkası dŉnūk, silahlı.)
Artırın gŉcŉnŉzŉ! Toplanın gerilerde!
Yalnız birkaç kŉŉk an! Bařeęmeyin ōnŉnde
Yığının ve koruyun yolu, kardeşimle ben
Gemimize giderken.

(Kralı gŉrmeden Iphigenie'yle konuřur.)

Gel, biz ele verildik

Daraldı kaçmak için zaman, yŉrŉ, abuk.

(Kralı gŉrŉr.)

THOAS

(Kılıcına sarılarak.)
Dolařamaz cezasız kimse benim ōnŉmde
Yalın kılıçla bŉyle.

IPHIGENIE

Tanrıçanın bu kutsal
Evini kirletmeyin ōfkeyle, ōldŉrmeyle.
Silah bırakmalarını buyurun adamlarınıza da
Dinleyin rahibeyi, bir kız kardeşi.

ORESTES

Sŉyle!

Kim bu bize burada gŉzdaęı veren?
Sŉyle!

IPHIGENIE

Kral o,

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Benim ikinci babam, onu öyle say, mutla!
Bağışla kardeşim ben! Benim çocuksu yüreğim
Ona emanet etti bütün yazgımızı.
Açık ettim ona düşündüğümüz şeyi
Ve kurtardım ruhumu aldatmaktan böylece.

ORESTES

Razı mı barış yoluyla yurda dönüşümüze?

IPHIGENIE

Yanıt vermemi önüyor yalın kılıcın benim.

ORESTES

(Kılıcını kınına koyarak.)

Söyle şimdi! Bak gördün, başeğiyorum sana.

BEŞİNCİ SAHNE

Öncekiler, Pylades, hemen arkasından
Arkas. (İkisi de yalın kılıç.)

PYLADES

Durmayın! Son güçleri süpürüp götürmede
Bizimkileri bütün, itilmedeler sessizce,
Artan güçlere karşı, yavaş yavaş denize.
Nasıl bir konuşmadır prenslerinki burda!
Saygıdeğer başı mı kralın, bu gördüğüm?

ARKAS

Kayıtsız duruyorsun, kral, karşı karşıya,
Düşmanın önünde sana yaraşan da bu.
Küstahlar çok geçmeden cezalarını buldu,
Çözülmede bağları, gemi de elimizde.
Bir tek söz dudağından - ateşleriz hemen.

THOAS

Git!

Silah bırakma buyur bütün ulusa, kimse
Saldırmasın düşmana, konuşma bitmeyince.
(Arkas çıkar.)

ORESTES

Kabul. Git, sevgili dostum, topla bizimkilerden
Geriye kalanları, bekleyin sessizlikle
Tanrının işimize hazırladığı sonu.

(Pylades çıkar.)

ALTINCI SAHNE

Iphigene, Thoas, Orestes.

IPHIGENIE

Siz söze başlamadan önce kurtarın beni
Endişeden, ey kral, korkuyorum eğer sen
Duymazsan adaletin tatlı sesini, sen de

Kardeşim o gem almaz gençliği bastırmazsan,
Bir kötü anlaşmazlık çıkacak aranızda.

THOAS

Tutuyorum öfkemi, yapıyorum yaşımı
Yaraşanı. Şimdi sen yanıt ver şorduğuma!
Nedir elinde kanıt Agamemnon oğluyun
Ve kardeşinse bu da?

ORESTES

Troya'nın dövüşken

Erlerini toprağa düşüren kılıç işte.
Ben katilin elinden aldım onu ve büyük
Kralın talihini, yüreğini, gücünü
Bana versinler diye tanrılara yalvardım
Ve bir yiğitçe ölüm dileyerek el açtım.
Yeryüzü kahramanlar beslediği sürece
Çevrilmez bu isteği bir yabancının bence.

THOAS

Bırakmaz bu ülkenin eski gelenekleri
Bu hakkı hiçbir zaman bir yabancıya.

ORESTES

Öyleyse!

Senle benden başlasın bu en yeni görenek de!
Halk öykünerek bunu kutsallaştırır yarın,
Yasa olur soyluca işleri başbuğların.
Bırak, yalnız kendi özgürlüğümüz için değil,
Yabanım madem, yabancılar için de dövüşeyim.
Ölürsem geçerli olur yargı onlar için de
Benimkiyle birlikte: Fakat talihim iyi olur
Kazanırsam eğer ben, o zaman yardım dolu
Bir sevecen bakışla onurlanmayan kimse,
Hiçbir yabancı ayak basmasın bu kıyıya
Ve her gelen buradan avuntu bulup gitsin!

THOAS

Utandıracak gibi değilsin, delikanlı,
Soylarından gelmekle övündüğün ataları.
Çoktur sayısı buyruğumdaki kahraman,
Soydan erlerin, fakat ben bu geçkin yaşta da
Kendim karşı çıkarım yine düşmanlarıma
Ve hazırım denemeye talihi seninle de.

IPHIGENIE

Hayır, asla! Ey kral, gerek yok böyle kanlı
Bir belgeye, çekin elinizi kılıçtan!
Düşünün ikiniz de beni, benim yazgıyı.
Ölümsüzlüğü sağlar hızlı bir çarpışma ere:
Övülür türkülerle hemen düşerse yere.
Yalnız o gözyaşları, dinmeyen gözyaşları
Geride bırakılan kadının döktüğü yaş,
Şair susarak geçer, kuşaklar anmaz onu,
O ağlamakla geçen bin geceyi bin günü,
O geceler, günler ki bir mutsuz gönül susar,
Ve seslenir boşuna göçen dostun ardından,
Geri çağırır onu, yüreği sızlar, yanar.
Az önce bir endişe uyardı yüreğimi,
Bir haydudun hilesi sığındığım köşeden
Beni çekip almasın, tutsaklığa atmasın,
Sonsuz sorular sordum burda ikisine de,
Her olasılığı araştırdım, öğrendim,
Kanıt, belge istedim, artık rahat yüreğim.
Bak şu sağ elindeki görünen işarete,
Sanki üç yıldız gelip, ilk ışığı görürken
Yaşama doğduğu gün konmuş eline onun,
Ve anlamış bir rahip bu elin göreceği

GOETHE-IPHIGENI TAURIS'TE

Ağır işleri önce. Sonra şu kaşlarının
Arasındaki çizik, güven vererek bana
İnandırır yüreğimi. Bir gün, daha çocukken
Düşürmüş yere onu taşıırken Elektra
İvedi, sakınmasız gidiyorken sokakta,
O zaman uçayağa çarpmıştı başını
Odur bu gördüğüm genç. Sana daha babamla
Benzer yerlerini mi, yüreğinden kopup gelen
Sınırsız coşkuyu mu söyleyeyim kanıt diye?

THOAS

Sözlerin giderek bütün kuşkuларımı
Yüreğimdeki öfkeyi kovup sustursa bile,
Aramızdaki işi silah çezecek yine.
Görmüyorum bu işte ben barış olanağı.
Onlar buraya senin de söylediğin gibi,
Tanrıça yontusunu çalmaya geldi benden.
Aldırmaz mıyım sandınız siz buna ben?
Çoğu zaman doymayan gözlerini Elenler,
İrakta barbarların hazinelerine diker,
Altın post, güzel kızlar ve atları ararlar.
Fakat her zaman yetmez zor kullanma ve hile
Sağ, esen dönmek için vatana ganimetle.

ORESTES

Ey kral, yontu bizi ayırmasın ikiye!
Anlaşıyor şimdi, anlaşılmayan yanlış.
Bir tanrı örtmüş onu sanki gözlerimize
Bir ağır örtü gibi buraya gönderirken.
Öğüt diledim ondan, yakardım ve yalvardım
Beni kurtarsın diye Furilerin elinden
Dedi bana: "Tauris'te, istemeyerek, zorla
Kıyıda, tapınakta oturan kız kardeşi
Alır gelirsene eğer Elenler ülkesine
Çözülür boynundaki ilenç." Biz de sandık ki
Kendi kız kardeşiymiş söylemek istediği
Meğer seni söylemiş! Şimdi seni bağlayan
Bağlar koptu, kavuştun, kutsal kız yine bize,
Bağışladılar seni. Ve iyileştirdim hemen
Elin bana değince. Açılan kollarında
Son kez pençeleriyle kavradı delilik beni,
İğrenç bir titreyişle sarstı iliklerimi
Ve yılan gibi kaçıp gitti sonra inine.
Tadıyorum güneşin güçlü ışıklarını
Şimdi elinden senin. Ve ne büyük, ne güzel
Tanrıçanın iyiliği. Üstünde bir gizemli
Tanrı sözüyle kentin yazgısı yazılı
Kutsal bir resim gibi, seni ocağımızın
Üstüne kanat açan kızı, götürdü bizden
Ve bütün ailenin, kardeşinin talihine
Kutsal sessizlik içinde tuttu, korudu seni.
Ve bu geniş dünyada tek kurtuluş umudu
Kalmamışken hepsini geri verdin sen bize,
Ey kral sen de barışmaya döndür ruhunu!
Bırak, bu tanrısal kız mutlulasın eliyle
Atalar ocağını ve alıp gitsin beni
Günahından arınan sevgili baba evine,
Ataların tacını koysun başıma yine!
Bu kızın sana sunduğu esirgemeyi öde,
Bırak, artık alayım kendi hakkımı ben de!
Erkeklerin en büyük üzü, zorbalık ve hile
Ve bir soy ere karşı temiz çocuk inancı
Gün gelip alacaktır ödülünü elbette.

IPHIGENIE

Düşün verdiğin sözü ve bu bağlı, dosdoğru
Ağızdan çıkan sözler etkilesin yüreğini!
Bak bize! Fırsat düşmez her yerde ve her zaman

Senin için böyle soylu davranışlar görmeye.
Geri çeviremezsin, çabuk kabul et bari.

THOAS

Peki gidin.

IPHIGENIE

Kralım, öyle değil! Onaysız,
İyi dileğini almadan ayrılamam ben senden.
Sürme bizi böyle! Sevindir ayrılırken
Biz sözle yüreğimizi: Ve ancak böylelikle
Sonsuz ve kesin olmaz ayrılmamız. Öz babam
Ne kadar sevgiliyse sen de öylesin bana,
Bu inan sönmeyecek ölüme dek ruhumda,
Ulusunun en aşağı bireylerinden biri, bir gün
Burada, yanınızda yıllarca alıştığım
Sesinizin yankısını getirir kulağıma
Ve sizi anımsarsam giyiminde onun,
Karşı çıkar bir tanrı karşılar gibi ona
Ve kendim hazırlarım elimle odasını
Oturturum çağırıp onu ocak başına,
Sorarım seni ondan, yaşamını, yazgını.
Dilerim tanrılardan sonsuz iyiliklerini,
Yüreğini ödölsüz komasınlar! Sağ esen kal!
Ah, ne olur yüzünü çevir bir kez bize,
Bir tatlı esenleşme sözü söyle, sözüme karşı!
Yelken daha neşeli bir yelle dolar o zaman,
Daha ılık, yumuşak dökölür gözyaşları
Ayrılanın gözünden. Sağ esen kal! Tutusu
Olsun eski dostluğun, ver bana sağ elini!

THOAS

Güle güle.